DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
August 12, 1995

THE LITHUANIAN WORLD–WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 75 c. ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, RUGPJŪTIS – AUGUST 12, 1995 Nr. 156

Čečėnijoje susišaudymai lydi taikos derybas

Vilnius, rugpjūčio 3 d. (LR) – Susišaudymai tarp rusų bei čečėnų karių rugpjūčio 1 d. tęsėsi iki vėlaus vakaro, nors abiejų šalių karo vadai įsakė nutraukti ugnį. Kaip rašo „Lietuvos rytas", Čečėnijos prezidėntas Džochar Dudajev rugpjūčio 2 d. įsakė savo kariams laikytis taikos sutarties sąlygų. Tą pačią dieną pradėta apsikeisti belaisviais tarp rusų ir čečėnų, pagal liepos 30 d. sudarytą karinę sutartį.

Anot vieno iš čečėnų karo lauko vadų, dalyvavusio apsikeitimo procedūroje, pirmiausia du rusų karininkai buvo iškeisti į tris čečėnų kovotojus. Rusai teigia turį nelaisvėje apie porą tūkstančių čečėnų, o pastarieji apie 300 rusų.

Rytą apkeičiami belaisviai buvo atgabenti į Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos (ESBO) būstinę Grozne. Ten jie buvo laikomi kelias valandas atskiruose sunkvežimiuose.

Po to apie 1 val. po pietų abu sunkvežimiai nuvažiavo toliau nuo žiūrovų akių ir ten buvo apkeisti. „Mes nenorime viešumo", sakė čečėnų karo lauko vadas Baludin Belojev.

Rugpjūčio 1 d. iki vėlaus vakaro nuo čečėnų karių ugnies buvo sužeisti trys rusų kariai. Susišaudymas aprimo tik apie pirmą valandą nakties. Tiek rusų, tiek čečėnų karo vadai buvo įsakę nutraukti ugnį nuo vidurnakčio. Ugnies nutraukimas įeina į pasirašytos karinės sutarties sąlygas.

Tačiau taikos derybos Grozne nesugebėjo išspręsti jautriausio klausimo – būsimo Čečėnijos statuso.

Naujų derybų perspektyvą aptemdė rugpjūčio 1 d. padarytas Džochar Dudajevo sprendimas pakeisti savo vyriausiąjį derybininką Usman Imajev. Nepriklausomoji NTV televiziją pareiškė, kad U. Imajev, pasirašęs karinę sutartį, buvo atleistas, matyt, dėl per didelių nuolaidų rusams.

Neoficialiais duomenimis, Džochar Dudajev nesutinka su karine sutartimi, kurią derybose su rusais parengė U. Imajev. Liepos 30 d. priimtame susitarime numatomas laipsniškas Rusijos ginkluotųjų pajėgų išvedimas iš Čečėnijos bei čečėnų nuginklavimas.

„Man buvo pasakyta, kad esu atleidžiamas iš delegacijos vadovo pareigų", kalbėjo U. Imajev Rusijos NTV televizijai. Kodėl taip buvo padaryta, buvęs Čečėnijos generalinis prokuroras nepasakė. Tačiau Dž. Dudajevui artimi šaltiniai Reuter žinių agentūros korespondentui pasakė, jog Dudajevas apkaltinęs Imajevą per didelėmis nuolaidomis Rusijai.

Liepos 30 d. prezidentas Dudajev radijo pokalbio metu pareiškė nepritariąs karinei sutarčiai. Tuo tarpu A. Maschadov už dviejų dienų kalbėjo, jog Dudajevas nepritarė tik kai kuriems nereikšmingiems sutarties punktams.

Imajevą pakeis buvęs Čečėnijos švietimo ministras Chožachmed Jerichanov, kurį rusų visuomenės informavimo priemonės vadina griežtesnės linijos su Rusija šalininku. Pasakojama, kad derybų metu U. Imajev ir Ch. Jerichanov buvo susikirtę tarpusavyje.

Rusijos derybų delegacijos nario pulkininko Vladimir Ivanovo nuomone, šis pakeitimas vargu ar turės įtakos karinės sutarties vykdymui, nes ji jau generolų rankose, tačiau svarstant politinius klausimus, gali kilti problemų.

Abiem derybų šalims dar reikia susitarti dėl jautriausio klausimo, koks bus Čečėnijos statusas. Sukilėliai nori, kad Maskva pripažintų Čečėnijos nepriklausomybę, vienašališkai paskelbtą 1991 metais, o Kremliaus nuomone, Čečėnija turi likti Rusijos dalimi.

Prezidentui Dudajevui artimas žmogus – jo patarėjas Mavlen Salamov teigia, jog kitose derybose čečėnai laikysis tvirtai. „Imajev pavertė visą delegaciją savo asmenybės tęsiniu, mes sakėme jam, kad keistų stilių", sakė jis Reuter korespondentui. „Tačiau jo pakeitimas iš esmės nepakeis delegacijos pozicijos. Delegacija ir toliau gins Čečėnijos žmonių pasirinkimą – suverenumo ir nepriklausomybės reikalavimą".

Abu Movsajev, vienas Dudajevo karo vadų, kartu su Šamil Basajev dalyvavęs teroro išpuolyje Budionovske ir ieškomas Rusijos generalinės prokuratūros, siūlo Čečėnijos padalijimo Rusijos sudėtyje planą.

Informuoti šaltiniai iš Dudajevo aplinkos teigia, jog numatoma padalyti Čečėniją į dvi dalis, o riba būtų Argun upė.

Ta teritorija, kurią kontroliuotų Džochar Dudajev, apima kalnuotus regionus bei lygumas Pietrytinėje Čečėnijoje ir tris miestus – Argun, Gudermes ir Nožai-Jurt su sostine Šali.

Į likusią Čečėnijos dalį – lygumas – pagal A. Movsajev planą čečėnai „nepretenduoja".

Nukentėję investitoriai raginami veikti per partijas

Vilnius, rugpjūčio 10 d. (Elta) – „Didžioji dalis Kauno Holdingo Kompanijos indėlininkų pinigų buvo panaudota pusvelčiui supirkti investicinius čekius", spaudos konferencijoje Seimo rūmuose ketvirtadienį teigė Seimo Socialdemokratų frakcijos narys Antanas Baskas.

Kauno Holdingo kompanija, priklausanti EBSW grupei, savo indėlininkams ne tik nebemoka palūkanų, bet ir negrąžina indėlių. A. Basko nuomone, EBSW firmos vadams, glaudžiai susijusiems su valdžia, iš anksto buvo pranešta, kad privatizavimas už investicinius čekius vyks ir 1995 metais, nors oficialiai buvo skelbiamas žymiai trumpesnis šių čekių gyvavimo laikas. Antano Basko teigimu, valdžia, priimdama vienus ir vilkindama kitus įstatymus, šalyje sudarė palankias sąlygas valdžiai artimoms grupėms žaibiškai pralobti daugumos sąskaita. Visa tai, pasak Seimo nario, ir yra nomenklatūros apsaugos sistema. Daugiau nuskriaustų žmonių, sakė jis, turėtų ateiti į partijas arba burtis į judėjimus, nes tik politinių jėgų persiskirstymas gali esančius valdžioje priversti elgtis kitaip.

Du Irako prezidento Saddam Husseino žentai, kurie užėmė labai svarbias pareigas jo vyriausybėje, antradienį su savo žmonėmis ir būriu karininkų pabėgo į Jordaną. Pabėgusiųjų tarpe yra prezidento vyriausiosios dukros vyras, kuris rūpinosi Irano raketų ir atominių ginklų arsenalu, ir kitas žentas, kuris buvo Irako specialių pajėgų vadas. Šie pabėgimai rodo, kad Irako aukščiausioje valdžioje, kurią sudaro plati Husseino giminė, yra didelių lūžių. Nuotraukoje – 1990 m. padarytas Saddam Husseino šeimos portretas. Vidury sėdi S. Hussein su žmona Sagida. JAV prezidentas Bill Clinton ketvirtadienį pareiškė, kad JAV gins Jordaną, jei Irakas bandytų šiai šaliai keršyti. Jis pagyrė Jordano karalių „didelės drąsos pareikalavusį veiksmą", kad dviejų Irako prezidento dukrų šeimoms davė politinio azilio teisę.

Derybos Čečėnijoje tebesitęsia

Groznas, Čečėnija, rugpjūčio 10 d. (AP) – Čečėnijos taikos sutartis ketvirtadienį atsidūrė pavojuje po to, kai čečėnai laikinai nutraukė derybas ir jų vadovas pagrasino vykdyti teroro veiksmus prieš Rusiją.

Čečėnijos vyriausias derybininkas Chozachmed Jarichanov porai valandų nutraukė derybas su rusais Čečėnijos šostinėje Grozne, kaltindamas Rusiją nesilaikymu liepos 30 d. pasirašytos karinės taikos sutarties.

Po pietų vėl tęsėsi derybos kitais klausimais – jų tarpe ir apie Čečėnijos politinę ateitį. Bet abi pusės kaltino viena kitą delsimu pasikeičiant belaisviais.

Jarichanov taip pat sakė, kad rugpjūčio 10 d. jo delegacija buvo erzinama rusų kariuomenės tikrinimo postuose ir kad Rusijos karinės pajėgos ir toliau artilerijos pabūklais apšaudinėja čečėnų gyvenvietes.

Maskva pažadėjo pasirūpinti, kad čečėnų derybininkai lengviau praeitų pro rusų patikrinimo punktus, bet paneigė čečėnų gyvenviečių apšaudymo kaltinimus. Rusai taip pat teigė, kad čečėnų kovotojai įlenda į Grozną, sakydami, kad yra derybininkų sargybiniai.

Dar labiau sukomplikavo padėtį tai, kad Čečėnijos prezidentas Džochar Dudajev pakartotinai grasino panaudoti teroro veiksmus Rusijos miestusoe, kai kalbėjosi su Rusijos parlamento nariu Anatoly Šabad. Šis parlamentaras, priklausąs vadovaujančiai reformininkų partijai – Rusijos Pasirinkimas – sakė, kad jis susitiko su Dudajevu Čečėnijos kaime.

Šabad padarė išvadą, kad būtų „nerealistiška" įsivaizduoti, kad pajėgtų išlaikyti šią respubliką Federacijos sudėtyje. Apie Čečėnijos valstybinį statusą ateityje dar nepasiekta jokio susitarimo.

Rusijos prezidentas Boris Jelcinas, susitikęs su Serbijos prezidentu Slobodan Milosevič pasitarti dėl Bosnijos karo, gyrėsi, kad neseniai su čečėnais pasirašyta sutartis rodo, kad jo paties „namai" jau sutvarkyti.

Bet šūviai kas naktį tebeaidi Grozno apylinkėse, ir Rusijos žinių agentūra Iterfax pranešė, kad praėjusią naktį dar du rusai kariai buvo užmušti.

Įmonių veiklai trukdo vyriausybė

Vilnius, rugpjūčio 1 d. (BNS) – Lietuvos smulkios ir vidutinės įmonės negali tikėtis ilgalaikės sėkmės, jei jos užsiima keliomis skirtingomis veiklos rūšimis ir yra specializuotos.

Tokią išvadą priėjo Lietuvos konsultacinės firmos „Ecofin" bei Filosofijos, Sociologijos ir Teisės Instituto specialistai, kurie, padedami brėtų kompanijos „SQW Ltd" konsultantų, šių metų pavasarį ištyrė vidutinio ir smulkaus verslo padėtį šalyje. Tyrimas atliktas pagal PHARE programos remiamą plėtros projektą.

Trys ketvirtadaliai apklaustų įmonių teigė, kad jų sėkmingai veiklai trukdo vyriausybės priimami sprendimai, ir skundėsi neįmanomomis numatyti verslo sąlygomis.

Daugelis įmonių vadovų atsargiai vertina kitų metų perspektyvas – beveik pusė jų teigė esą varžomi nedidelių vidaus rinkos galimybių. Tačiau jie optimistiškai vertina bendradarbiavimą su užsieniu ir tikisi per artimiausius dvejus metus dar labiau įsitvirtinti užsienio rinkoje.

Tyrimai rodo, kad verslininkai domisi konsultacinėmis paslaugomis ir mano, jog tai gali padėti sėkmingiau dirbti. Šia prasme teigiamai vertinama PHARE programos remiamų verslo konsultacinių centrų veikla. Juos siūloma sujungti į bendrą šalies vidutinio smulkaus verslo plėtros agentūrą.

Lietuvos jaunimas susitiks su popiežiumi

Vilnius, rugpjūčio 9 d. (ELTA) – Popiežiaus Jono Pauliaus II susitikime su Europos jaunimu rugsėjo 9 d. dalyvaus ir 105 jaunuoliai iš Lietuvos. Grupė sudaryta iš kiekvienos vyskupijos, taip pat katalikų jaunimo organizacijų atstovų, pranešė Lietuvos Vyskupų Konferencijos koordinacinis centras.

Tą pačią dieną katalikiškasis jaunimas rinksis prie Kryžių kalno netoli Šiaulių miesto. Šioje vietoje lankėsi Šventasis Tėvas vizito į Lietuvą 1993 m. rudenį metu. Susitikimo tema – „Dievas tapęs žmogumi: Kančia, priimta su meile, pakeičia mūsų gyvenimą". Po Šv. Mišių ir meninės programos palydoviniu (satelitiniu) televizijos ryšiu tarp Loreto ir Kryžių kalno įvyks Lietuvos jaunimo pokalbis su popiežiumi.

Loreto miestas yra garsus šventuoju namu. Iš Palestinos išstumti kryžiuočiai 1291 m. pervežė į Loreto miestą namą, kuriame Nazarete gyveno Švenčiausioji Mergelė Marija. Nuo to laiko pagarbinti ją kasmet renkasi maldininkai iš viso pasaulio.

Mažėja bendrų įmonių

Vilnius, rugpjūčio 10 d. (AGEP) – Lietuvoje iki liepos 20 d. visos bendros su užsienio firmomis įmonės turėjo persiregistruoti. Iš 3,027 įmonių persiregistravo tik 1,328 įmonės (44%). Didžiausia investuotoja Lietuvoje, kaip ir anksčiau, lieka Didžioji Britanija, kurios kapitalas vertinamas 152 milijonų litų, o ši šalis Lietuvoje turi 32 bendras įmones.

Antroji yra Vokietija, investavusi 83.6 milijonus litų. Toliau eina Austrija – 28 milijonai litų, Rusija – 15.5 milijonai litų ir JAV – 15 milijonai litų.

Ekspertai prognozuoja, kad per artimiausius penkerius metus susiformuos nauja verslo vadovų grupė, kuriai priklausys jauni, išsilavinę ir tarptautinę patirtį turintys verslininkai. Drauge su šio sluoksnio susiformavimu pradės stiprėti smulkus ir vidutinis verslas, ir tai teigiamai paveiks visą ekonomiką.

Prie serbų prisijungė ir kiti pabėgėliai

New Yorkas, rugpjūčio 11 d. (OMRI) – Jungtinių Tautų Saugumo Taryba rugpjūčio 11 d. paskelbė atsišaukimą į kroatus, kad apsaugotų tūkstančius serbų, bėgančių į Bosnijos serbų valdomą teritoriją ir į Serbiją. Ypač negražūs incidentai įvyko Sisak mieste, kur kroatų minios bėgančius serbus civilius ne tik apmėtė akmenimis ir plytomis, bet taip pat ištraukė juos iš mašinų ir primušė, o policija nuošaliai stebėjo.

„International Herald Tribune" laikraštyje buvo rašoma, kad kai kurie serbai prisiekė atsikeršyti, bet kad vienas žmogus sakęs, jog Krajinos kritimo priežastis buvusi „serbų pačių nusikaltimas, kontrabanda". Kitas laikraštis rašė, kad Benkovač mieste serbai privertė 70 kroatų bėgti kartu su jais ir užmušė tris senukus.

Britų BBC žinių agentūra pastebėjo, kad prie Krajinos bėglių prisidėjo ir kai kurie Bosnijos serbai, bijodami, kad netrukus į jų gyvenvietes atvyks arba kroatų arba Bosnijos vyriausybės pajėgos. „Amerikos balso" žiniomis, Krajinos serbai pabėgėliai Banja Luka mieste pradėjo versti ten likusius musulmonus ir kroatus bėgti, ir kad šie kroatai ir musulmonai dabar jau pasiekė Kroatiją. Pastebėtas didelis skirtumas tarp šių bėglių ir serbų pabėgėlių iš Krajinos: pastarieji vyksta gerai suorganizuotuose karavanuose, veždamiesi daug savo turto; musulmonai ir kroatai bėga pėsti, kartu pasiėmę tik tai, ką dėvi.

Serbai prie Srebrenicos vykdė žudynes

New Yorkas, rugpjūčio 11 d. (OMRI) – JAV ambasadorė Jungtinėms Tautoms Madeleine Albright JT Saugumo Tarybai pranešė, kad yra „neginčijamų įrodymų", kad Bosnijos serbų daliniai nužudė iki 2,700 musulmonų Bosnijos Srebrenica mieste ir užkasė juos masinėse kapavietėse prie miesto. Ji parodė nuotraukas ir liudininką, kuris sakė išliko, nuduodamas negyvą ir tuomet pabėgo į Bosnijos pajėgų laikomą teritoriją.

JT Saugumo Taryba pareikalavo, kad serbai įsileistų JT žmogaus teisių pareigūnus apžiūrėti vietovę.

Rugpjūčio 11 d. žmogaus teisių organizacija Amnesty International paskelbė studijos rezultatus, kur rašoma, kad yra dar iki 4,000 dingusių musulmonų, apie kurių likimą dar nežinoma. Didžiosios Britanijos laikraštis „The Guardian", tačiau rašė, kad tuo tarpu dar nėra pakankamai duomenų daryti išvadą, kad įvyko masinės žudynės.

Ignalinos elektrinė nebėra nesaugi

Vilnius, rugpjūčio 10 d. (OMRI) – Lietuvos Energetikos ministerija rugpjūčio 9 d. surengė spaudos konferenciją, kurioje atrėmė neseniai JAV paskelbtą pranešimą, esą Ignalinos atominė elektrinė yra viena iš keturių Rytų Europos elektrinių, kurios yra net nesaugesnės už Černobylio, pranešė Laisvos Europos radijas.

Švedas branduolinės energijos ekspertas pažymėjo, kad JAV paskelbtoje žinioje buvo netiksli informacija apie Ignalinos elektrinę, nes ji buvo parašyta 1993 m. gegužės mėnesį, o dabar jau ten padaryti įvairūs pagerinimai. Jis pareiškė, kad bus įvesti visi planuojami pagerinimai, kainuosiantys 100 milijonų dolerių, Ignalinos atominės elektrinės saugumas prilygs Vakaruose esančioms atominėms jėgainėms.

– **Kaune** Dariaus ir Girėno stadione rugpjūčio 5 d. buvo iškilmingai uždarytos V Pasaulio Lietuvių sporto žaidynės. Vakare žaidynių dalyviams buvo surengta vakaronė Sporto salėje. Vakaronėje dalyvavo ir prezidentas Algirdas Brazauskas. Žaidynėms Lietuvos valdžia skyrė 3 milijonus litų. (AGEP)

– **Lietuvos** partijos savo veiklai iš valstybės nemokamai perėmė (privatizavo) 91 patalpą. Iš jų beveik pusė (45 patalpos) atiteko valdančiajai LDDP (buvusiai kompartijai). Lietuvos Politinių Kalinių ir Tremtinių Sąjungai teko 22 patalpos, Socialdemokratams – aštuonios, Tėvynės Sąjungai (Lietuvos Konservatoriams), Centro sąjungai ir kai kurioms kitoms teko po vieną patalpą. (AGEP)

– **Lietuvoje** praėjusią savaitę oras pradėjo vėsti. Naktys jau rudeniškai vėsios. Temperatūra siekia tik 4-8 C (40-43 F). Dienos saulėtos, bet nekarštos. Oras įšyla iki 22 C (72 F).

JAV ambasadorius Kroatijoje nesmerkia kroatų

Zagreb, Kroatija, rugpjūčio 10 d. (OMRI) – Įtakingas JAV ambasadorius Kroatijoje Peter Galbraith atmetė britų ir serbų kaltinimus, esą kroatai vykdo „etninį švarinimą". Per britų žinių agentūros BBC programą jis pareiškė, kad „etninis švarinimas yra Belgrado propaguojama taktika, kurią vykdo Bosnijos ir Serbijos serbai, smurtu ir teroru varydami iš namų vietinius gyventojus". Jis pridūrė, kad kroatų karinis laimėjimas gali pasirodyti esąs pozityviu žingsniu, skatinančiu konfliktą spręsti derybomis.

Britų žurnalistas pasakė, kad tarptautinė diplomatija pasirodė neturinti jokių naujų pasiūlymų ir kad to regiono problemos dabar yra sprendžiamos karo lauke. Vokietijos žurnalistas pasakė, jog tai įvyko dėl to, kad tarptautinė bendruomenė nebeturi įtakos, nes ji pasirodė nenorinti panaudoti jėgą.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 12 d.: Hiliarija, Klara, Laimonas, Giedrūnė. 1569 m. pasirašyta Liublino unija.

Rugpjūčio 13 d.: 19-tas eilinis sekmadienis. Ipolitas, Kasijonas, Kastytis, Gilvilė.

Rugpjūčio 14 d.: Šv. Maksimilijonas Kolbė, kunigas, kankinys, mirė 1941 m. Auschwitz koncentracijos stovykloje. Euzebijus, Tarcizijus, Pajauta.

Rugpjūčio 15 d.: Švč. Mergelės Marijos dangun paėmimas (Žolinė). Arvilas, Utenis, Rugilė. 1382 m. mirė Didysis Lietuvos kunigaikštis Kęstutis.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

ATEITIES VASARA '95

Moksleivių ateitininkų vasaros stovykla Juodkrantėje

Lietuvos moksleivių ateitininkų sąjunga, atsikūrusi prieš penkerius metus, tęsia senas ir garbingas tarpukario Lietuvos ateitininkų tradicijas ir kuria naujas. Subūrusi gražų jaunimo būrį ir vadovaudamasi šūkiu „Visa atnaujinti Kristuje" per tautiškumą, katalikiškumą, inteligentiškumą, visuomeniškumą ir šeimyniškumą regi Lietuvos ateitį. Jau tapo tradicija rengti moksleivių ateitininkų rudens, žiemos, pavasario akademijas ir vasaros stovyklas jaunučiams – Berčiūnuose, o vyresniesiems – Juodkrantėje.

* * *

Liepos 6-13 dienomis apie 140 moksleivių ateitininkų ilsėjosi, dvasiškai lavinosi, dalijosi su savo bendraminčiais džiaugsmais ir rūpesčiais Juodkrantės stovykloje. Su kiekvienu aušančiu rytu moksleiviai ateitininkai pakeldavo vėliavą ir sugiedodavo Lietuvos himną. Susiėmę už rankų jie malda ir giesmėmis šlovino Viešpatį, dėkodami už teikiamas gėrybes ir patikėdami save Viešpaties globai. Vakarais ateitininkai dalyvaudavo šv. Mišiose Juodkrantės bažnyčioje, kurioje šv. Mišias už moksleivius ateitininkus, jų tėvelius, draugus, vyskupus, kunigus, Lietuvą aukodavo kunigai R. Grigas ir G. Vitkus. Turiningi pamokslai vertė visus susimąstyti apie žmogaus gyvenimo vertę bei prasmę. Krikščioniško gyvenimo pavyzdžiu galime ir kitiems padėti suprasti, kaip svarbu žmogui turėti pastovius įsitikinimus, tvirtą tikėjimo atramą. Tik dvasiškai tobulas žmogus gali sekti Kristų: tam reikia drąsos ir išminties, valios ir pasitikėjimo, atviros širdies.

Ateitininkų vertybės – tikyba, mokslas, dora, tautos reikalai – brandina ateičiai asmenybes. Moksleiviai ateitininkai sėmėsi išminties ir patyrimo iš vyresniųjų draugų ateitininkų. Klausėsi paskaitų, dalyvavo disputuose. Daug naujo ir įdomaus sužinojo apie lietuvių kultūros savitumą paskaitose, kurias skaitė profesorius dr. A. Žygas. Moksleiviai bandė ieškoti atsakymų į klausimus: ką daryti, kad lietuvių kultūra išliktų? kodėl jaunimas abejingas lietuvybei? kaip ugdyti ateitininkiją ir plačiau skleisti jos idėjas? kaip padėti jaunam žmogui suvokti gyvenimo prasmę ir jo vertę? Stovyklautojus aplankė Kovo 11-osios akto signataras buvęs partizanas Liudvikas Simutis, skaitė paskaitą, bendravo su stovyklautojais, žaidė kartu žaidimą „Partizanai", pasakojo apie pokario metų partizanų kovą už Lietuvos nepriklausomybę.

Moksleiviai ateitininkai aplankė Neringos kopas, susipažino su Juodkrantės miestelio istorija, gamta, bendravo su miestelio gyventojais ir poilsiautojais, kurie gausiai susirinkdavo Juodkrantės bažnyčioje bei tautiškose vakaronėse. Stovykloje veikė drožinėjimo, pirmosios medicininės pagalbos, dailės, lietuvių liaudies dainų, šokių, žaidimų būreliai. Vyko pašnekesiai apie bendravimo psichologiją, ideologiją, religiją. Visą stovyklavimo laiką moksleivius ateitininkus globojo stovyklos viršininkė sesuo D. Kuzmickaitė, kunigas R. Grigas, prof. dr. A. Žygas, klierikas A. Abraitis, mokytojai – ateitininkų vadovai, studentai ateitininkai M. Kuliavas, R. Novošinskas, E. Lancevičiūtė, V. Malinauskas. Atsisveikinimo vakare jaunieji ateitininkai perskaitė padėkos laiškus. Prof. dr. A. Žygas įteikė atminimo dovanėles. Pasak jo, kad Lietuva taptų sąmoningu krikščionišku kraštu, kad visuomenėje labiau reikštųsi krikščioniška dvasia, Lietuvos ateitininkija turi augti skaičiumi, intelektu, aktyviai dalyvauti visose gyvenimo srityse.

Liepos 13-18 dienomis Marijampolėje ir Pivašiūnuose vyko Lietuvos katalikiškojo jaunimo sąskrydis „Eucharistija ir laisvė", kuriame dalyvavo ir moksleiviai ateitininkai.

Jūratė Plavičienė
Iš „Kauno laikas"

VASAROS STOVYKLOS DAINAVOJE

Rugpjūčio 13-20 d. – Tautinių šokių mokytojai.

Rugpjūčio 20-27 d. – Lietuvių Fronto bičiuliai.

Rugsėjo 1-4 d. – Ateitininkų studijų savaitgalis.

Los Angeles ateitininkų šeimos šventėje sendraugių valdyba su svečiu dr. V. Vygantu. Iš kairės: Ignas Bandžiulis, Dalilė Polikaitienė, Almis Kuolas – pirmininkas, dr. Vytautas Vygantas, Stasys Kungys ir Raimonda Kontrimienė. Trūksta Juliaus Raulinaičio.

ATEITININKŲ STUDIJŲ DIENOS ARTĖJA

Pagal įsigalėjusią tradiciją, Ateitininkų studijų dienos vyks Darbo dienos savaitgalį, rugsėjo 1-4 d. Dainavoje, Michigan.

Studijų dienose vyks plačios apimties akademinė bei kultūrinė programa. Pranešimus religijos, Lietuvos padėties, politinės sąmonės bei meno klausimais skaitys Petras Plumpa, Vaiva Vėbraitė, s. Ignė Marijošiūtė, Milda Palubinskaitė, Vidas Abraitis, Jonas Pabedinskas ir Vincas Kolyčius. Pramatomos šios vakarų programos: Arvydo Žygo pokalbis, papildytas vaizdajuostėmis, apie ateitininkus pasaulyje. Literatūros vakaras su Vytautu Volertu bei pasakų ir šokių vakaras. Taip pat vyks turininga religinė programa. Šv. Mišias aukos bei pamokslus sakys kun. Valdemaras Cukuras, kun. Algis Gudaitis ir kun. Julius Sasnauskas.

Studijų dienų metu vyks sendraugių ir studentų sąjungų pasitarimai. Studijų dienose dalyvaus Lietuvos ateitininkų pirm. Arvydas Žygas, vykdomasis pirm. Vidas Abraitis bei ateitininkų veikėjas Petras Plumpa, tad bus progos pasiteirauti apie ateitininkų padėtį, organizacinius rūpesčius Lietuvoje. Tikimasi turėti pokalbį ir su naujai išrinktais Ateitininkų Tarybos nariais.

Visus mielai kviečiame Ateitininkų studijų dienose dalyvauti. Tačiau prašome nedelsiant registruotis, nes vietų skaičius sparčiai mažėja. Registraciją priima Lidija Ringienė, 50 Carriage Trail, Palos Heights, IL 60463, tel. (708) 361-2557.

Dėl tikslesnės informacijos prašoma kreiptis į Dainavos registratorę Ritą Giedraitienę, tel. 810-478-8456.

VISI KELIAI VEDA Į ATEITININKŲ NAMŲ GEGUŽINĘ

Ateitininkų namų valdybos gegužinė, namų ąžuolyne ruošiama rugpjūčio 13 dieną, tuoj po pamaldų Pal. Jurgio Matulaičio misijoje. Visiems žinomas Ateitininkų namų ąžuolynas suteiks malonų pavėsį, kad ir karštai saulei šviečiant. Jeigu ir įvyktų kokie netikėti oro pasikeitimai, namų viduje rasite daug vietos.

Gegužinės metu vyks laimingų bilietų traukimai.

Svarbiausia – šį sekmadienį nereikės virti pietų, nei indų plauti. Visi bus pasotinti šeimininkių paruoštais skaniais pietumis, o troškulio numalšinimu rūpinsis mūsų nuoširdūs pagalbininkai.

Visi nuoširdžiai kviečiami atsilankyti. Prašom paraginti ir savo draugus. Pelnas skiriamas Ateitininkų namų išlaikymui.

Rengėjai

A.A. ONA KAVALIŪNIENĘ PAGERBIANT

A.a. Onos Kavaliūnienės atminimui laidotuvių dalyvių suaukotus 200 dol.. velionės vyras Jonas Kavaliūnas įteikė Ateitininkų federacijos fondui.

Ateitininkų fondo valdyba, nuoširdžiai užjausdama Joną Kavaliūną ir šeimos artimuosius, dėkoja, kad ir skaudžios netekties paliesti neužmiršta savo organizacijos.

JIE DALINASI SAVO LAIME

Ateitininkų federacijos fondo gegužinėje, birželio 18 d. vykusioje Ateitininkų namų ąžuolyne, buvo traukiami laimėjimų bilietai. Dalis asmenų, laimėjusių pinigines premijas, savo laimikius, ar jų dalį paaukojo Ateitininkų federacijos fondui. AF fondo valdyba dėkoja geradariams – Sofijai Beigienei už 100 dol. ir Onai Štrimaitienei taip pat už 100 dol. P. ir Br. Andriukaičiai prie savo laimėtos šimtinės pridėjo dar 60 dol. ir juos įteikė AF fondo valdybai. P. ir Br. Andriukaičiai šiemet švenčia savo vedybų 60 metų sukaktį. Dėkojame jiems ir linkime dar daug laimingų sukakčių švęsti.

Ateitininkų federacijos fondo valdyba

Partizano Daumanto kuopos Čikagoje vyresnės mergaitės apžiūri rodinius Čikagos lietuvių Tautodailės institute. Iš k.: Aušra Norušytė, Karolina Lieponytė, Maria Domanskytė, Inga Janušaitė, Ada Valaitytė, Daina Ringutė. Rodinius aptaria Violeta Fabianovich.

Nuotr. L. Ringienės

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $95.00. Foreign countries $110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, pažymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	$95.00	$55.00	$35.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	$110.00	$60.00	$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$55.00	$40.00	$30.00
Kanadoje ir kitur .....(U.S.)	$60.00	$45.00	$35.00
Užsakant į Lietuvą			
(Air cargo)	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida	$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	$500.00	$250.000	
Tik šeštadienio laida	$160.00	$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

SUNG L. CHOU, M.D.
Vidaus ligos, akupunktūra
HOLY CROSS PROFESSIONAL PAVILION
3 fl. South, East Suites
Lithuanian Plaza Ct.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312)-471-8142
Kalbame lietuviškai

+ + + + + + + + + + +

HOLY CROSS FAMILY MEDICAL CENTER
749 W. 31st St.
Chicago, IL 60616,
(312)-225-0695

EVERGREEN PARK X-RAY
DR. E. RINGUS RADIOLOGAS
9760 S. Kedzie
Tel. 708-636-6500
Val. 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophtalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

DR. KENNETH J. YERKES
DR. BOB DOKHANCHI
Dantų Gydytojai
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 312-735-5556
4707 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 708-352-4487

Kab. tel. 312-586-3166
Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirmad ir ketvrtd. 3 v. p.p.–6 v.p.p.
Kitomis dienomis – susitarus

ILLINOIS PAIN TREATMENT INSTITUTE
Skausmo gydymo specialistai
JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago 312-726-4200
Elgin 708-622-1212
McHenry 815-344-5000, ext. 6506

Kab. 312-735-4477
Rez. 708-246-0067 arba **708-246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: **708-857-8383**

DR. ELIGIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
15505—127 St.
Lemont, IL 60439
Tel. 815-723-1854
7600 W. College Dr.
Palos Heights, IL 60453
Tel. 708-361-0010

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
ŠEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
15505 – 127 St., Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Mattesson, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v., antrd., trečd. ir penktd. 9 v.r. - 3 v. p.p., ketvd. 10 v.r. - 7 v.v. Šeštd. ir kt dienomis reikalingas susitarimas.
Priima „Medicare Assignment".
Sumokama po vizito.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimui** (kalbėt angliškai) **tel. 708-422-8260**

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.-7 v.v. antrd. 12-30-3 v.p.p. trečd. uždaryta. ketvd. 1-3 v.p.p., penkt. ir šeštd. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba **(312) 489-4441**
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.r. - 12, ketvd. 12 - 4 v. p.p., penktd. 12 - 6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 708-422-7807
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarus

Dr. DALIA JODWALIS
DANTŲ GYDYTOJA
3800 Highland Ave., Ste. 201
(skersai gatvės nuo Good Samaritan ligoninės)
Downers Grove, IL 60515
Tel. 708-960-3113
Valandos susitarus

DR. VILIJA KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos mitybos pritaikymas ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

Dr. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šeštd. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310, Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Rimties valandėlė

MEILĖ – TIKĖJIMO PAGRINDAS

Šio sekmadienio skaitiniai pabrėžia tikėjimo pagrindinę svarbą žmogaus gyvenimui, nes juo grindžiamas tas pasitikėjimas ir meilė, kuri padeda žmogui išlikti, kai gyvenimo galimybės žmogiškomis akimis atrodo pasibaigusios. Šv. Paulius laiško Romiečiams pagrindine mintimi pasiėmė žodžius iš pranašo Habakuko (Hab 2:4): „Teisus žmogus gyvena tikėjimu" (Rom 1:17). Laiško Žydams vienuoliktame skyriuje, kurį šį sekmadienį girdime (Žyd 11:1-2, 8-19), taip pat specialiai gvildenama, kas yra tikėjimas, ir čia tai daroma ne dogmų dėstymu, o pasakojimais iš Senojo Testamento šventų žmonių gyvenimo pavyzdžių. Iš to matome, kad tikėjimas pirmiausia yra asmeniškas ištikimybės ir pasitikėjimo ryšys su Dievu ir tik iš to išplaukia įvairios tikėjimo dogmos, kurias išpažįstame.

Tame ilgame skyriuje minimi tikinčiųjų žmonių pavyzdžiai, bet daugiausia kalbama apie Abraomą ir jo žmoną Sarą. Jie pasitikėjo, kad Dievas ištesės savo pažadus, nors atrodė, kad jo įsakymų vykdymas veda į nežinią: „Tikėdamas Abraomas paklausė liepimo keliauti į šalį, kurią turėjo paveldėti, ir išvyko, nežinodamas kur einąs. ... Tikėdama ir pati Sara gavo galią tapti nėščia, nepaisant senyvo amžiaus; ji pasitikėjo tuo, kuris buvo davęs pažadą", būtent, Dievu. Pasitikėdamas Dievo duotu pažadu, Abraomas vykdė Dievo valią, net kai atrodė, kad tuo sunaikins Dievo pažadų išsipildymą — jam duotą viengimį sūnų Izaoką — nes „galvojo, kad Dievui įmanoma prikelti net mirusius, ir todėl atgavo sūnų, kaip pavyzdį", rašoma laiške Žydams.

Abraomui, Sarai, Izaokui ir Jokūbui „pažadėtoji žemė" tokia ir liko: „jie visi mirė, tvirtai tikėdami, dar negavę pažadėtųjų dalykų, tik iš tolo juos regėdami, sveikindami ir išpažindami, jog jie žemėje ateiviai ir keleiviai". Pripažindami savo tikrąją būklę toje žemėje — kad jie yra ateiviai ir keleiviai — jie tačiau išpažino pasitikėjimą, kad Dievas savo pažadą tikrai ištesės, tuo gyveno ir mirė. Jų tikėjimas rėmėsi ne tuo, ką jie gavo iš Dievo, o pasitikėjimu pačiu Dievu, pažindami jį kaip ištikimą, gailestingą, mylintį asmenį. Jų tikėjimas rėmėsi patyrimu, kad Dievas juos myli, ir jie mylėjo Dievą. Panašiai ir su žmogiška meile. Jei ji remiasi tik tuo, ką mylimas asmuo duoda, ji greitai subliūkšta. Bet meilė, kuri remiasi džiaugimusi tuo, koks tas mylimas asmuo yra, ištveria per įvairius gyvenimo pasikeitimus ir pasitiki, net ir per ilgus nežinios laikotarpius, kai gyvenimo sąlygos laikinai išskiria.

Šventajame Rašte matome, kad pasitikėjimas Dievu atveda į jo pažadų išsipildymą, taip, kad jie pranoksta žmogaus vaizduotę. Abraomui ir Sarai buvo pažadėta, kad jų palikuonys bus taip gausingi, „kaip dangaus žvaigždės ir pajūrio smiltys" (Pradžios 22:17). Bet jie niekuomet nemanė, kad visos pasaulio tautos didžiuosis, galėdamos vadintis jų palikuonimis. Anot šv. Pauliaus, tarp Kristaus sekėjų „nebėra nei žydo, nei graiko ... vis jūs esate viena Kristuje Jėzuje! O jeigu jūs priklausote Kristui, tai esate taipogi Abraomo palikuonys ir pažado paveldėtojai" (Gal 3:28-29). Jei mesijinius Dievo pažadus atseksime iš Senojo Testamento į Naująjį, rasime,kad visais atvejais, pažadų išsipildymas neįsivaizduojamai pranoko pažadą gavusiųjų supratimą.

Tikėjimas įgalina mus būti ištikimais, dar tvirčiau pasitikint Dievu, kai atrodo, kad pažado išpildymas delsiamas, nes žinome, kad tuo atveju Dievas ruošia mums kažką dar nuostabesnio, negu tikėjomės.

Tikime Dievu, kuris mus karštai myli. Šio sekmadienio Evangelijoje (Luko 12.32-48) Jėzus, stiprindamas mokinių tikėjimą, primena jiems: „Nebijok, mažoji kaimene: jūsų Tėvas panorėjo atiduoti jums karalystę"' ir tuomet ragina juos būti nuolat pasiruošusiais, laukiant „šeimininko grįžimo iš vestuvių". Vestuvių puota — dažnai Naujajame Testamente panaudojamas įvaizdis, nusakant dangų. Tad šis išsireiškimas užmena Kristaus antrąjį atėjimą amžių pabaigoje. Mūsų tikėjimas Kristumi ir ištikimybė jam yra grindžiama abipusės meilės ryšiais. Mes ištikimai ruošiamės jo sugrįžimui, o jis, mus radęs ištikimai budinčius, „susijuos", susodins prie stalo ir, eidamas aplinkui, patarnaus". Mūsų pasitikėjimo ir tikėjimo Dievu pagrindas yra ne įsakymai ar baimė, o per visą gyvenimą puoselėjamas ryšys abipusės meilės ir ištikimybės, kuri, anot šv. Pauliaus, viską gali, viską iškenčia ir viską dovanoja, tikėdama ir pasitikėdama.

Aldona Zailskaitė

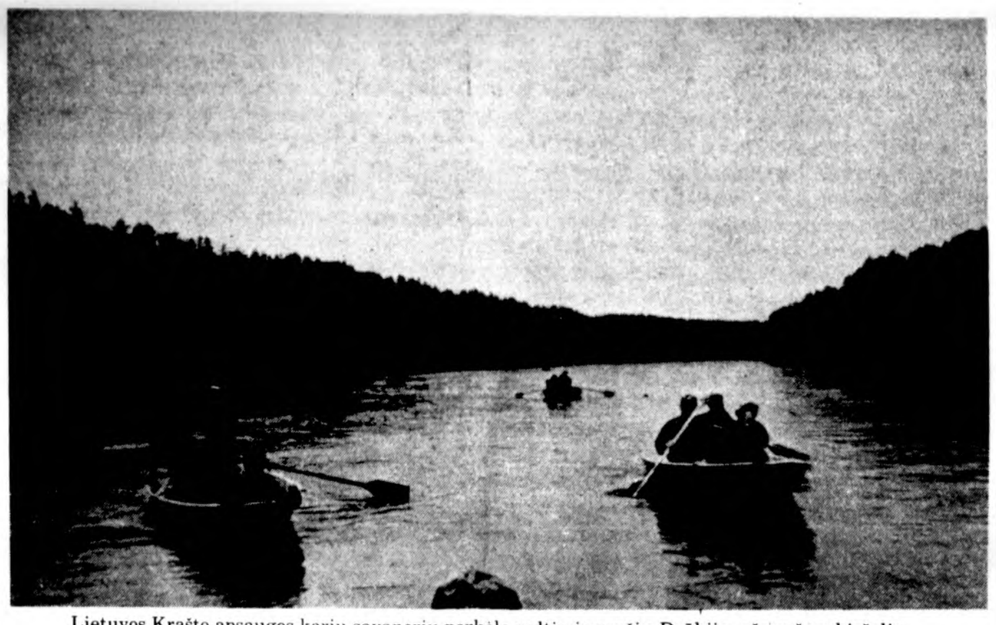

Lietuvos Krašto apsaugos karių savanorių perkėla valtimis gražiu Dzūkijos ežeru š.m. birželio mėnesį vykusiame žygyje.

RUSAI ATEINA...

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Persikėlus iš Kanados gyventi į Vokietiją, atostogas praleisdavome kuriame nors pietiniame Europos krašte. Tačiau mūsų mėgiamiausia valstybė yra ir bus Ispanija, nors gražios poilsio vietovės randamos Portugalijoje, Italijoje, Graikijoje, o jose kartu įvairių tautų poilsiautojų, girdint anglų, prancūzų, švedų ir kt. kalbas. Tačiau jas visas nustelbdavo vokiečių kalba, kadangi „germanai" yra didžiausi pasaulyje kelionių ir poilsio mėgėjai. Ypač šiemet, kada JAV „žaliukai" yra labai pigūs (1 dol. — 1 m. 35 pf., kanadiškas tik 95 pf!). Apskaičiuojama, kad apie 21 mln vokiečių vasaros metu bent kelioms savaitėms apleis savo namus, rasdami saulę ir mėlyną dangų pietuose, kadangi vasaros Vokietijoje yra labai nepastovios, daugiausia vėsios ir lietingos.

Ne vieną kartą teko matyti sukibusius rankomis vokiečius su neblaiviais anglais, kurie, grįžę į viešbutį, jau gaidžiams giedant, padėdavo rankšluosčius ant stovinčių paplūdimyje ar prie baseino kėdžių bei gultų ir tuo pačiu, iš anksto „okupuodami" visai dienai patogias vietas. Atlikę tą darbą anglai nueidavo į kambarį trumpam poilsiui. Papusryčiavę vokiečiai rankšluosčius nuimdavo, padėdami juos ant smėlio. Po kelių valandų atėję anglai ir pamatę kėdėse ar gultuose sėdinčius vokiečius labai dažnai „į darbą" paleisdavo rankas, pridėdami „sauerkraut" (rūgščių kopūstų), „square head", „Heil Hitler" šūkius ar nešvankius angliškus žodžius.

Tai prisiminimai iš Katalonijos (Šiaurės Ispanijos autonominė sritis, Barcelonos, Taragonos ir kt. miestai) Costa Brava pakrantės bei mano šeimos mėgiamos El Salvador vietovės, netoli Calafel miestelio, kur savo vasarvietę turėjo bičiulis a.a. E. Voroneckas.

O kaip šiemet atrodo Costa Brava pakrantė?

Vokiški laikraščiai rašo, kad ją pamažu užkariauja... rusai! Viešbučių, valgyklų patarnautojai mokosi jau ne anglų ar vokiečių kalbos, bet rusų, pinigų keitimo įstaigose matomi užrašai kiriliškom raidėm, netrukus ir aerodromai „pasipuoš" rusiškais sveikinimais.

Katalonijos pakrantę pereitais metais aplankė 9.4 mln. poilsiautojų, numatant, kad šiemet į šią gražią pakrantę atvyks apie 200,000 rusų. Tai dar mažuma, tačiau Ispanijos turistinės įstaigos sako, kad jos laukia „auksinės gyslos" — pritraukiant apie 20 mln. rusų.

Plačiai kalbama, kad rusai laisvai „mėto" pinigus. Šiandieninės Rusijos milijonieriai visur sutinkami atvirom rankom, kadangi jie atvažiuoja su plastikiniais maišeliais, matant juose sudėtus JAV dolerius. Daug įvairių anekdotų esama apie piniguočius arabus, tačiau vis daugiau ir daugiau ispanai užeigose kalba apie turtuolius rusus. Štai vienas rusas kelionei į Barceloną pasisamdo sau, žmonai, vaikui, vertėjui visą autobusą su vairuotoju, kadangi viešbučio išnuomotas autobusas rusui atrodė per pilnas.

Vokiečių spaudos agentūra toliau rašo, kad rusai už puošnius akinius nuo saulės moka po 1,800 dol., už laikrodį 23,000 dol., o jų pirmas atvežtas žodis Ispanijai yra „oro" — auksas. Rusai randami Kipre, Kretoje ir kt. pietiniuose Europos kraštuose.

Baigsiu mažu anekdotu iš Europos krepšinio pirmenybių: „Jau prieš tris dienas iki Izraelio ir Lietuvos krepšininkų susitikimo pradėjau galvoti, ar tik neteks vėl mums jų atsiprašinėti". Taip pasibaigus Lietuvos krepšininkų rungtynėms su Izraeliu (Lietuva laimėjo 91:75) 43-iojo maršruto autobuse kalbėjo vienas pagyvenęs žmogus savo bičiuliui . („Lietuvos aidas", 06.29)

LATVIJOJE NEPRITARIAMA MOTERŲ KUNIGYSTEI

Latvijos Evangelikų liuteronų Bažnyčia nebeteiks moterų kunigystės šventimų.

Arkivyskupas Janis Vanags, priimdamas šį sprendimą, rėmėsi daugumos kunigų nuomone. Manoma, kad moterų kunigystė sudaro sunkumų ekumeniniam bendradarbiavimui su Katalikų ir Pravoslavų Bažnyčiomis. Arkivyskupo duomenimis, Estijoje taip pat galvojama žengti šį žingsnį.

(„Katalikų pasaulis", Nr. 6)

MEČETĖ ROMOJE

Birželio pabaigoje Romoje buvo iškilmingai atidaryta pirmoji mečetė. Pastatas didžiulis, tačiau neaukštas, skoningos architektūros (maldos salėje telpa 2,000 maldininkų). Ten pat yra Islamo kultūros centras.

Italijos musulmonai, prašydami valdžios leidimo statydintis maldos namus, argumentavo tuo, kad jau 2,000 metų greta krikščionių bažnyčių Romoje veikia judėjų sinagoga.

1975 m. Romos savivaldybė dovanojo musulmonams žemės sklypą. Statybą finansavo 23 islamo šalys.

Krikščionys tikisi, kad į šį religinio pakantumo pavyzdį musulmonai atsakys tuo pačiu ir kad tokiose islamo valstybėse kaip Saudi Arabija ar Kataras krikščionims bus suteikta galimybė turėti bent kuklias maldos patalpas.

(„Katalikų pasaulis", Nr. 7)

Danutė Bindokienė

Nejaugi tikrai nesvarbu?

Joks kraštas pasaulyje nėra toks kalbų, kultūrų, rasių, tautybių mišinys, kaip JAV, arba — Amerika — pavartojant daugeliui labiausiai pažįstamą vardą. Kad tas tautų ir rasių margumynas iš viso gali išsitekti visos šalies ribose, apjungtas tos daugiatautės valstybės įstatymais bei kultūra, ir vis tiek išlaikyti nemažą dalį savo tautinės tapatybės, yra beveik stebuklas. Tos tautybės ir rasės, tarytum atskiri, savaip nudažyti siūlai, į kasdienybės stakles suverti, pagamina-išaudžia nuostabiai įvairų, margaraštį audinį, su turtingomis kultūrinėmis, religinėmis ir politinėmis tradicijomis.

Amerikos etninė sudėtis nėra nusistovėjusi. Ji nuolat kinta, vienom tautinėm grupėm gausėjant, kitom mažėjant. Tie pasikeitimai iš dalies priklauso nuo neramumų ir ekonominių nepriteklių, atsirandančių tai vienoje, tai kitoje mūsų planetos vietoje. Pvz., tarp 80-tojo ir 90-tojo dešimtmečio Amerikoje labai pagausėjo gyventojų skaičius iš Azijos žemyno, įskaitant kiniečius, korėjiečius, filipiniečius. Atvyko daug Kambodijos žmonių — per dešimtmetį jų nuo 16,000 paaugo iki 127,000. Šiuo metu apie 3 mil. Amerikos gyventojų vartoja Azijos tautų kalbas — tai dvigubai daugiau, negu prieš 10 metų.

Apskritai Amerikoje maždaug 14 proc. visų žmonių, arba vienas iš septynių krašte, turinčiame 230 mil. gyventojų, kalba ir kita, ne vien anglų, kalba (statistikos duomenys taikomi tik vyresniems kaip 5 m. amžiaus). Daugelyje vietovių labiausiai išplitusi kalba yra ispanų; ja kalba per 17 mil. žmonių (prieš dešimtmetį buvo apie 11.5 mil. ispaniškai kalbančiųjų). Čikagoje tai taip pat didžiausia etninė grupė, nuo 1980 m. pagausėjusi daugiau kaip 48 tūkstančiais. Įdomu, kad čia antrąją imigrantų gausumo vietą užima lenkai, o lietuvių net neskaičiuojama — toks menkas procentas naujai per tą laiką iš Lietuvos atvykstančių.

Dirstelėjus į tuos duomenis, galime pasijusti nelabai svarbūs, nes mūsų naujųjų imigrantų skaičius statistikos sudarytojams atrodo nevertas dėmesio. Kartais susidaro įspūdis, kad ir mums patiems nelabai svarbu lietuvių — naujai, seniau, ar dar seniau atvykusių — skaičius. Nors per paskutinį gyventojų surašymą lietuvių kilmės žmonių gausumas kėlė pasididžiavimą, tačiau tik dalelytė tų žmonių brangina savo tautinę tapatybę ir yra bet kaip įsijungę į lietuvišką bendruomeninį gyvenimą.

Kai kas nusiskundžia, kad dabartiniai imigrantai iš Lietuvos neskuba šlietis prie lietuviškos visuomenės ir perimti darbus iš pavargusių, išsisėmusių visuomenininkų. Matome, kaip, lyg sausas smėlis iš netvirtai sugniaužtos saujos, byra iš mūsų gyvenimo organizacijos, lietuviškos mokyklos, parapijos, spauda, kultūrinės apraiškos. Visuomet didžiavomės, kad per dešimtmečius Amerikoje sukūrėme daug vertybių: išleidome knygų, išvystėme gyvą veiklą, o šiandien į visa tai numojame ranka — mes pavargome, tegul kažkas kitas viską perima. Jeigu ir pasijudiname į pagalbą, tai daugiausia Lietuvai, save užmiršdami. Plaukiame lyg šapelis pasroviui ir nenujaučiame, kad netrukus pateksime į verpetą, kuris nugramzdins į gelmes. Nejaugi jau nebesvarbu?

Negalime norėti, kad naujai atvykusieji gelbėtų tai, kuo mes patys atsisakome sielotis. Jų atvykimo tikslas į šį kraštą yra kitoks, kaip mūsų, po Antrojo pasaulinio karo čia atsiradusių. Ir tai tik menka dalelė tų, anuomet atvykusių iš pabėgėlių stovyklų Vokietijoje, įsijungė į kuriamąjį visuomeninį darbą. Įsijungs ir dalis naujųjų imigrantų, o kiti pasiliks nuošaliai nuo lietuviškos veiklos, kaip ir ankstesnieji pasiliko.

Anuomet mūsų buvo daug — jaunesni, energingesni. Tų „nubirėlių" nelabai pasigedome, tačiau šiandien tokios prabangos negalime sau leisti. Pajudėkime, ateikime į pagalbą patys sau: lietuviškai spaudai, parapijom, mokyklom, organizacijom. Paaukoti dolerį nesunku, paaukoti dalį savo sielos — jau sunkiau. Dar ne per vėlu parodyti ir saviesiems, ir kitataučiams, kad lietuvių Amerikoje nemažai, kad tai svarbi, kultūringa, veikli etninė grupė, su kuria reikia skaitytis. Atsiminkime, kad tautos genocidą gali vykdyti ne tik priešai, bet ir mes patys — savo abejingumu, apatija, atitrūkimu nuo savosios visuomenės.

TRYS SAVAITĖS LIETUVOJE

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Sentimentalios kelionės dienoraštis

7 Ta pačia proga viešnia man padavė kelis „Kauno dienos", „Lietuvos ryto" ir „Dienovidžio" numerius su prieštaraujančiais straipsniais. Viename tas renginys skelbiamas, kaip iškilminga ir tauri pagarbos šventė, o kitame ji vadinama „Nuodais sielai, melu bažnyčioje". Straipsniuose nepasigailėta pasityčioti iš kun. Mikutavičiaus ir iš fakto, kad jis bolševikų laikais nenukentėjo, o dabar „politikuoja". Kitame „Dienovidžio" straipsnyje, pavadintame „Nepiktnaudžiaukit istorija", autorė tiesiogiai klausia kun. Mikutavičių, kokią teisę jis turi organizuoti tremtinių pagerbimą, tuo renginiu darydamas „naują nusikaltimą", atsižvelgiant į grįžusių tremtiniu skurdą ir tą faktą, kad renginiui surinkta 20,000 dolerių suma „iš naivių Amerikos lietuvių". Aišku, kad spaudos laisvės principas leidžia reikšti viešai savo nuomonę, bet pikta kritika, pasityčiojimai ir insinuacijos tik rodo lietuviams charakteringą polinkį į „sąskaitų suvedinėjimą", pavydą ir norą įgelti, nes, anot seno priežodžio, „aukštą medį visos audros laužia". Apgailestavau negalėsianti tame renginy dalyvauti, nes būsiu jau išvykusi į namus.

Sekmadienis, birželio 4 d., Lietuvoje buvo skirta tėvo pagerbimui. Vidurdienį su Stirbiais nuvykome į Šv. Arkangelo Mykolo bažnyčią. Buvo liūdna tarpduryje matyti elgetaujančias moteris, o pro jų šalį, pasipuošę frakais ir nešini gaidų sąsiuviniais, pražygiavo

Radviliškyje. Iš kairės: Centrinės bibliotekos direktorė Aldona Januševičienė ir Radviliškio meras Vytautas Simelis su autore.

„Perkūno" choro nariai. Kun. Mikutavičiui mus iš anksto paprašius, bet nepaaiškinus priežasties, atėjome į šalia altoriaus esančią erdvę zakristiją. Mus pasitikęs, kunigas Mikutavičius man ir dr. Angelei Stirbienei davė „įsakymą" jį sekti ir mudvi pasodino ant kėdžių šalia altoriaus prieš sausakimšą bažnyčią. Nebuvo labai jauku, jaučiant smalsius maldininkų žvilgsnius. Prieš prasidedant pamaldoms, kun. Mikutavičius mane viešai pasveikino.

Mano maloniam nustebimui, šalia kito kunigo, kurio pavardės neįsidėmėjau, sumą koncelebravo buvęs Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos klebonas prelatas Jonas Kučingis, kuris yra dr. Petro Stirbio dėdė. Pamaldų metu įspūdingai giedojo „Perkūno" choras. Pasibaigus gana ilgoms ir labai iškilmingoms pamaldoms, su prelatu nuoširdžiai pasisveikinome ir pasikalbėjome. Už keliolikos minučių, sekdami kun. Mikutavičių, Petras ir Angelė Stirbiai ir aš žingsniavome Laisvės alėja, ir netrukus atsidūrėme jo ištaigingame bute su erdviais kambariais ir balkonu. Pietų stalas buvo paruoštas keturiems asmenims.

Po pietų apžiūrėjome jo paveikslų kolekciją. Padėkoję už vaišes ir gėles, grįžome į Stirbių namus ir, vairuojant jų dukrai Kristinai, nuvažiavome į Rumšiškių etnografinį muziejų, kuris buvo pradėtas kurti 1966 metais buvusiuose Pievelių kaimo laukuose. Važiuojant muziejaus keliais, atrodė, kad keliaujame Lietuvos žemėlapiu, nes protarpiais, matėme stambius užrašus „Žemaitija", „Aukštaitija", „Dzūkija", „Suvalkija" ir kitus. Šalia kelio stovi koplytėlė su Rūpintojėliu, toliau sena varpinė, viename kieme yra primityvus šulinys, o apie vienaaukščius namus gražiai prižiūrėti darželiai. Daugiau kaip prieš šimtą metų statytos dūminės pirkios su balkių ar neobliuotų lentų sienomis, molinėmis grindimis, varpsteliais ir staklėmis bei molinėse krosnyse kabančiais, aprūkusiais katilais, sudaro neabejotinai autentišką senovės Lietuvos kaimo vaizdą, bet darosi graudu pamačius, kaip rūpestingai tie primityvūs pastatai ir jų aplinka prižiūrimi, kai tuo tarpu tokie turtai, kaip Pažaislis ar kiti brangūs kultūros paminklai, merdi agonijoje... Be to, argi visa Lietuva gyveno dūminėse pirkiose? Ar jose augo Maironis, Pečkauskaitė, Žemaitė?...

Kiekviename Rumšiškių muziejaus pastate yra gerai pasiruošę lankytojus informuoti asmenys. Atvykusi į „Suvalkiją", susipažinome su buvusia mokytoja Aldona Rudauskiene. Ji pasakojo, kaip japonų ekskursijos metu vienas japonas pasigyrė, savo sūnų pavadinęs „Egle". „Aš jam pasakiau, kad tai moteriškas vardas", — pasakoja Aldona Rudauskienė. „Man tai nesvarbu, bet mane žavi to žodžio sąskambis", jai atsakęs japonas. Taigi Japonijoje auga vyrukas, vardu „Eglė"... Besikalbant, mane ir mano palydovus prajuokino netikėtas sutapimas A. Rudauskienė, išgirdusi, kad mano vardas yra Aurelija, pasidžiaugė turinti seserį tuo pačiu vardu. „O žinote, kodėl tėveliai mano sesutę tuo vardu pakrikštijo? Nagi todėl, kad ji gimė rugsėjo 25 dieną, o tą dieną kalendoriuje buvo Aurelijos vardas". Aiktelėjau — ir mano gimimo data yra rugsėjo 25 diena, ir mano vardas lygiai dėl to buvo duotas...

(Bus daugiau)

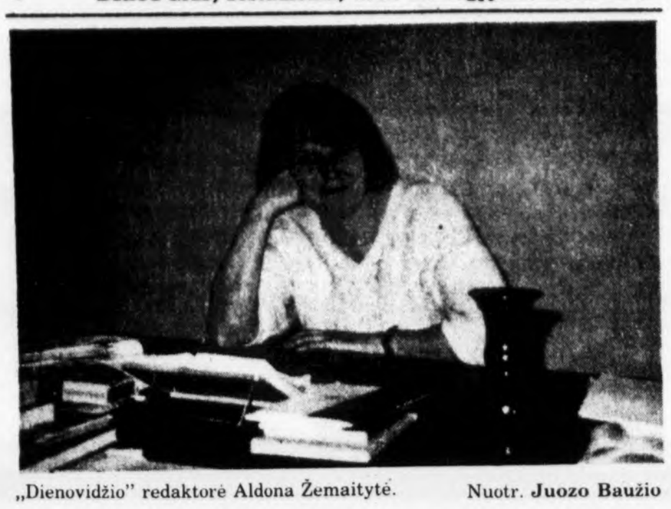

„Dienovidžio" redaktorė Aldona Žemaitytė. Nuotr. **Juozo Baužio**

„DIENOVIDIS" – ALDONA ŽEMAITYTĖ – PREMIJA

JADVYGA DAMUŠIENĖ

Laikas nuo laiko „Draugo" puslapiuose prisimenami asmenys, dirbę reikšmingus darbus prieškarinėje Lietuvoje, daug aukojęsi Lietuvos valstybės ir tautos gerovei. Jiems, jau nesantiems mūsų tarpe, atiduodama vertai užtarnauta pagarba ir dėmesys.

Supažindinti su praeitais ryškiaisiais darbuotojais tautoje dabartinę jaunąją kartą, kuri dar skaito lietuvišką spaudą ir vienas-kitas pamažu ateina į senųjų veikėjų vietas, labai svarbu. Bet lygiai taip pat svarbu supažindinti jaunąją kartą su ryškiaisiais asmenimis, kurie dirba ir kovoja už geresnį mūsų tautos ir valstybės rytojų pačioje mūsų tėvynėje — Lietuvoje, dabar. O jų yra.

Viena tokių, ryškiai besireiškiančių spaudos darbe, yra Aldona Žemaitytė. Ji žurnalistė, kultūrinio savaitraščio „Dienovidis" redaktorė ir leidėja. Laikraštis, redaktorės užsiangažavimu, laikosi krikščioniškai — katalikiškos krypties.

Į laikraštį rašančiųjų kolektyvas labai tiksliai komentuoja įvykius, pagrįstai atidengia kai kurių asmenų padarytą ar daromą žalą tautai ir valstybei, atveria žmogaus buitį Lietuvoje, ragina pozityviai veiklai ir artimo meilei. Daug dėmesio gauna jaunieji, ypač tie, kurie kalasi į viešą gyvenimą savo literatūriniais sugebėjimais, meniškomis nuotraukomis. Ir menas, ir koncertai, ir naujausios knygos, veikalai, duodami su platesniais komentarais ir vertinimais. Visas kultūrinis gyvenimas čia pristatomas ne kaip [illegible]amoga, bet kaip gyvenimo [illegible]tinybė.

Aldona Žemaitytė, redaktorės skiltyse, visuomet pati paliečia gyvenamojo momento problemas, atidengdama jas taip ir tokia forma, kad nuolankesnieji padlaižiautojai dėl jos stipraus pasisakymo ir tiesaus žodžio padaro priekaištų: „Tu esi per daug pikta ir tiesmuka". Ji gi atrėžia savo vedamajame: „...dėl iškeliamos tiesos prieš skelbiamą melą (kad ekonominė padėtis stabilizuojasi), man tikrai nesinori leistis į tarptautinių žodžių grožybėmis ir liberaliais išvedžiojimais apkaišytas samprotavimų džiungles, kai reikia galvoti tik apie išlikimą".

50 metų partizaninio karo minėjimo metu, ji rašo: „Ar minime kaip dera tokią šventę? Ar girdime Seime, vyriausybėje, TV-joje, ar laikraščiuose jubiliejinių minėjimų programas? Tyli diktoriai, redaktoriai ir valdžios žmonės. O partizanų telikę vos 300. Jie krito kaip lapai, nuo 1944 iki 1954, okupantų ir savųjų enkavedistų, bei stribų, kulkų pakirsti, bunkeriuose susprogdinti, gyvi nukankinti, miestelių aikštėse ir patvoriuose išniekinti, į išvietes, žvyrynus ir pagriovius sumesti ir kerziniais batais sutrypti.. Nebūtų tiek kraujo, jei nebūtų grandinės išdavysčių. Tarsi įskundimais ir išdavystėmis būtų lemta grįsti ir lietuvių būdą, ir Lietuvos kelią".

Kiekvienos mūsų tautai brangios dienos proga Aldona giliai, labai skaudžiai ir graudžiai paliečia tuos momentus.

Tris kartus šio šimtmečio laikotarpyje Lietuva kėlėsi iš svetimųjų jungo, skelbdama nepriklausomybę. Vasario 16 dienos proga redaktorė rašo: „Pirmosios nepriklausomybės metų kūrėjai buvo laimingesni už mus, nes juos neraizgė KGB voratinkliai ir jų valdininkai nebuvo pritvinkę tokio godumo pinigais ir tokios paniekos žmogui.. Mes gi esame sistemos augintiniai... esame tinginiai, nevalyvi, pikti ir keršto apakinti... mums nesiseka dirbti, bendrauti, valdyti kraštą, kurti partijas... Anie, skelbusieji Nepriklausomybę, buvo tikri idealistai, kurie matė vien Lietuvą, ne save, ne savo partiją, o tik savo tautos gerovę, svetimųjų iškankintos tautos gerovei jie dirbo ir aukojosi".

Tokie tad skaudūs, bet labai teisingi, žodžiai plaukia iš Aldonos Žemaitytės širdies. Kas ją tokią padarė, kokią matome šiandien spaudoje? Stovi jų vargstančio žmogaus pusėje, gina jo žmogiškąsias teises dėl savosios buities, kurioje jis kasdien grumiasi su siaubingais trūkumais.

Paklausta, iš kur ji atsirado tokia bekompromisinė, ji aiškiai atsako: „Mano tėvų likimas, tėvynės tragedija, sudaužyti žmonijos likimai ir gailestis raudonąja bacila užsikrėtusiems mane atvedė į spaudą ginti žmogų ir atidengti negeroves, kurios nuodija mūsų tautos gyvenimą. Man nepakeliui su karjeros siekiančiais, su manipuliuojančiais aukštais idealais, siekiant asmeninės garbės ir asmeninio patogumo gerovės. O tokių šiandien yra ir kairiųjų ir dešiniųjų laikraštininkų eilėse. Tokie yra nepatikimi žmonės".

Išvydo ji pasaulį Suvalkijoje, Šakių apskr., Simokų kaime 1945 m. liepos 31 d., gražiame tėvų ūkyje, ant Šešupės upės kranto. Ūkis buvo pripažintas pavyzdiniu, nors šiandien jo nelikę nei žymės.

1945 m. vėlyvą rudenį įsiveržė stribai į ūkį. Suėmė tėvą, motiną pastatė po šautuvu, reikalaudami aukso, kurio ieškodami ištraukė paskutinius vystyklus iš po 3 mėnesių vaiko. „Klykiau, ir taip klykdama iš siaubo pradėjau gyvenimą", sako Aldona. Motina iš ūkio buvo išvaryta. Svetimieji globojo jas. Gyvenimas buvo nelengvas. Motina anksti prarado sveikatą, bandydama dar išlaisvinti tėvą iš Pravieniškių. Sutartį su rusų sargybiniu dėl tėvo pabėgimo išdavė lietuvis. Tėvas, perėjęs kalėjimus, atsidūrė, kaip ir visi, Sibire. Su tėvu susitiko pirmą kartą, jam grįžus, būdama 11 metų.

Visu savo augimo metu buvo vadinama „banditukė". Tik savo mamos dėka, skyrė tikrąsias vertybes nuo netikrųjų ir žinojo, kas yra bolševikų okupacija.

Siekė mokslo. Žurnalistika buvo jos pasirinkimas, nes, „ — naiviai ir labai idealistiškai tikėjau, kad ši profesija duoda galimybę padėti ir ginti nuskriaustą žmogų".

Savo idealu laikė žurnalistę, humoristę, satyrikę Vytautę Žilinskaitę, kurios šmaikšti plunksna ją žavėjo. Pradėjo studijas Vilniaus universitete — lietuvių kalbą ir literatūrą. Po metų, kaip gera studentė, įsiprašė į žurnalistiką. Pajuto didelį skirtumą. Čia buvo sovietiniai pragmatikai, paviršutiniški ir ne vienas įtariamas KGB agentu.

Baigė žurnalistiką, kaip geriausia studentė. Buvo pasiūlyta ir aspirantūra, bet... iškilo skandalas — ji politinio kalinio ir tremtinio dukra, neturinti teisės dirbti spaudoje.

„Bet, — kaip ji sako, — gerų žmonių pasitaiko ir piktųjų žmonių tarpe". Žurnalistų sąjungos pirmininkas, universiteto dėstytojas, šviesios atminties Jonas Karosas, jai rado darbą „Komjaunimo tiesoje".

Stilistai ir teksto gerintojai „gerino" kiekvieną jos „buržuazinės dvasios" straipsnį. Dirbusi kultūros skyriuje, po dvejų metų perėjo į „Literatūra ir menas" žurnalą. Čia ir vėl bandymai ją sulaužyti privertė išeiti į „Nemuno" žurnalą, kur buvo žadėta „kūrybinė laisvė". Ta „laisvė" baigėsi straipsniu, kuris pasiekė partijos ideologą Lionginą Šepetį ir ji, visų redatorių akyse, buvo jo iš „Nemuno" išvaryta, be teisės dirbti spaudoje.

JAV LB XIV Tarybos prezidiumas svarsto būsimos sesijos reikalus. Sesija vyks š.m. rugsėjo 14-15 d. St. Pete Beach, FL. Iš kairės: Vytautas Vidugiris, Antanas Polikaitis, Angelė Nelsienė ir dr. Zigmas Brinkis — pirmininkas. Visi iš Kalifornijos. Tarybos prezidiumui dar priklauso Violeta Gedgaudienė.

Gavo darbą Architektūrų sąjungoje konsultante. Pradėjus kitiems vėjams (Gorbačiovo „perestroikai") pūsti, grįžo į „Literatūrą ir meną". Rašė apie dailę ir architektūrą. Atėjo Atgimimas. Sąjūdis 1989 m. steigė laikraštį „Respublika", kurio steigime ji dalyvavo, bet po 3 mėnesių, jau paaiškėjus, į kieno rankas laikraštis pakliuvo, ji išėjo.

1989-1990 m., Vilniaus Tarybos kviesta, redagavo „Vilniaus balsą". Dėl ekonominės blokados laikraštis užsidarė. Prie spaudos departamento atsirado galimybė gimti „Dienovidžiui", lyg atsvarai sovietinės dvasios ir tradicijų žurnalui „Literatūra ir menas". Tai buvo 1990 m. spalis.

Juo „Dienovidis" stiprėjo, tvirtėjo, įgavo katalikiškąją kryptį, tuo labiau kliuvo Spaudos dep. vadams. „Dienovidį" išlaikyti pavyko tik su G. Vagnoriaus pagalba įsteigto Nepriklausomos spaudos rėmimo fondo parama ir perregistravus laikraštį personalinės leidyklos vardu.

Šiandien laikraštis, kaip ir mūsų užsienio spauda, susiduria su finansiniais sunkumais. „Dienovidis" išsilaiko daugiausiai — išeivijos šviesuoliams jį paremiant, suvokiantiems, kad be jų paramos laikraštis mirtų", — sako Aldona.

Spaudos žmonėms Lietuvoje labai sunku išlaikyti savo pozicijas, atlaikyti pavydą ir intrigų atakas, kurios išplaukia iš žurnalistų paviršutiniškumo, partiškumo ir net mafijiškumo.

„Nepaisant visų tų blogybių, — sako ji, — iš apdeginto, subadyto tautos kamieno kalasi retos, liaunos, bet gyvastingos atžalos. Grupelės idealistų ir optimistų rikiuojasi į religinius ir patriotinius sąjūdžius, nesigėdydami atsilikėlių ir tamsuolių vardo. Plečiasi jie ir stiprėja, nors baimės šaknys dar įsikibusios į žmonių smegenis. Tie sambūriai, tikėkime, pakeis ne tik dirvą, kurioje leidžia šaknis, bet ir klimatą, kuris lems planetos ateitį".

Su tokiu dvasiniu nusiteikimu, kovojant už geresnę mūsų tautos buitį, už jos tvirtą nusistatymą ginti žmogaus teises ir reikalauti valdžios dėmesio žmogaus skurdui, sakyti tiesą be baimės, keliant negeroves tautoje, gali tik laisvas žmogus. Nes tik jis pajėgus netiesai pasakyti „Ne".

Aldona Žemaitytė yra viena tokių. Už jos aiškų apsisprendimą stovėti krikščioniškųjų idealų tarnyboje, dirbti krikščioniškame pasaulyje pripažįstamų vertybių šviesoje, keliant ir labai nemalonias, tėvynėje esančias, problemas, Aldona Žemaitytė buvo parinkta ir pažymėta pasižymėjusios moters vardu, Lietuvoje, 1995 metams.

Parinkti tokią pasižymėjusią moterį Lietuvoje yra pavesta ateitininkių-visuomenininkių sambūriui — korp! „Giedra", veikiančiam JAV, su centru Čikagoje. Pavesta labdaringojo prelato dr. Juozo Prunskio, kuris šios premijos — lietuvei moteriai, besireiškiančiai krikščioniškų idealų tarnyboje, yra iniciatorius ir mecenatas.

Nelengvas uždavinys, iš keleto pristatytų vertų tos premjos, išrinkti vieną. Lemia balsų dauguma. O korp! „Giedra" turi gausų narių kolektyvą; tai: istorikė Albina Dumbrienė, dr. Dalia Kučėnienė, „Saulutės" našlaičių globa besirūpinanti, Indrė Tijūnėlienė, dr. Irena Juškienė, dr. Angelė Dirkienė.

Premija Aldonai Žemaitytei su gražiu sveikinimu ir gražiai graviruotu įrašu, vardinėje plaketėje buvo įteikta Vilniuje šį pavasarį.

APIE KARIŲ KAPŲ TVARKYMĄ KAUNE

Praėjusių metų gruodyje (94.12.22) Seimas priėmė Nekilnojamųjų kultūros vertybių įstatymą, kad karių kapai turi kultūrinę vertę bei visuomeninę reikšmę ir yra registruojami kaip nekilnojamos kultūros vertybės.

Ta proga Jonas Voronavičius kaip žurnalistas kalbėjosi su Kauno savivaldybės ekonomikos skyriaus vedėju Gediminu Kaminsku. Pokalbis išspausdintas š.m. kovo mėn. 17 d. „Kauno dienoje". Čia pateikiu tiktai šiandien reikšmingiausiomis tapusias mintis.

Pirmiausia - apie Karių kapų tvarkymo finansavimą: 1994 m. buvusių Karmelitų kapinių projektiniams tyrimams buvo skirta 5,000 lt. Šiemet miesto taryba svarstė įmonės „Palikimas" pateiktą programą ir skyrė 50,000 litų. Vis didesnį dėmesį kariniam paveldui skiria Komunalinio ūkio, Finansų skyriai, Paminklotvarkos poskyris.

Tuo stebėtis nereikia. Karių kapai po penkiasdešimties metų atrodo labiausiai apleista kultūros sritis.

Be buvusių Karmelitų kapinių, Kaune yra dar dvejos šiuo atžvilgiu labai svarbios kapinės — tai lakūnų kapai Senavos kapinėse ir Karių kapai Aukštuosiuose Šančiuose. Lakūnų kapais Senavoje rūpinamasi jau nuo 1990 m., draugijos „Lakūnų kapai" pastangomis buvo rasta nuslėptų lakūnų kapų. Nors per praėjusius metus lėšų buvo skiriama tik simboliškai, bet darbai vyko.

1993 m. naujų antkapinių paminklų gamybai lėšų skyrė Paminklosaugos departamentas, o šiemet lėšų skirs miesto valdyba. Sutartis su draugija „Lakūnų kapai" jau pasirašyta, ir aviacijos karininkai gali būti ramūs - lakūnų kapai Senavos kapinėse taps lankytina vieta.

Dabar jau įmonės „Palikimas" vadovų žvilgsniai krypsta į kitą tyrimų objektą - Aukštųjų Šančių karių kapines. Aiškėja, kad už kapinių tvoros, kur dabar iškastas vandens griovys, taip pat buvo kapinės. 1941-44 m. čia laidojo vokiečių karius. „Palikimo" užsakymu pradėti Aukštųjų Šančių karių kapinių istoriniai tyrimai. Tyrinėjimo darbų ir istorinių tyrimų išdavoje kapines planuojama išplėsti ir paženklinti nuslėptus kapus.

Šiame darbe būtų labai vertingi liudininkų parodymai. Kviečiame atsiliepti tuos žmones, kurie mena karo meto ir pokario palaidojimus Aukštųjų Šančių kapinėse ir tuos, kad galėtų suteikti papildomos informacijos apie kapines iki 1941 metų. (Kaune galima skambinti darbo valandomis tel. 204947 paminklotvarkos istorikei Danutei Rūkienei).

Alvydas Vaitkevičius
Vytauto Didžiojo universitetas

Lakūnų kapų senosiose Kauno kapinėse bendras vaizdas. Fotografuota 1994 m. lapkričio 3 d.
Nuotr. **Alvydo Vaitkevičiaus**

LOS ANGELES, CA

DARIUS VOSYLIUS — TEISĖS DAKTARAS

Darius Vosylius, 1994 m. gegužės mėn. su pagyrimu baigė McGeorge School of Law, Sacramento, CA., įsigydamas teisės daktaro laipsnį. Tų pačių metų liepos mėn. išlaikė California State Bar egzaminus ir šiais metais dirba advokatu Joseph P. Costa įstaigoje, Brentwood, Californijoje.

Jo tėvai, Antanas ir Anelė Vosyliai, yra susipratę lietuviai. Jų rūpesčiu Darius nuo 4 m. amžiaus lankė Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos mokyklą, kur kasdien turėdavo po 2 lietuvių kalbos pamokas, dėstomas mok. Onos Razutienės. Namuose visada kalbama lietuviškai. Baigė Loyolos gimnaziją, o vėliau U.C.L.A. universitetą, įsigydamas istorijos bakalauro laipsnį. Visas mokyklas baigė su pagyrimais.

Pirmą sykį jis aplankė Lietuvą būdamas pusantrų metų. Iki šiol Lietuvoje yra buvęs jau penketą kartų.

Lankydamas parapijinę mokyklą dalyvavo visuose mokyklos renginiuose, dainavo ir šoko tautinius šokius.

Ir dabar nori palaikyti ryšį su lietuviška visuomene, o reikalui esant — pagelbėti ir tėvynainiams Lietuvoje. Iš visos širdies linkime geriausios sėkmės ateičiai.

E. D.

Darius Vosylius.

American Travel Service siūlo:

* Septynių dienų kelionę Norway laivu sutikti '96 Naujus Metus Karibų jūroje. Pilną kainą, įskaitant skrydžius iš įvairių miestų $1,350.00
Registruotis iki liepos 25 d.

* Pigiausias kainas skrydžiams į Lietuvą, Europą ir kitus pasaulio kraštus;

* Pigiausias kainas skrydžiams iš Lietuvos į įvairius JAV miestus;

* Pigiausius ir patogiausius skrydžius į įvairius miestus JAV ir Kanadoje;

* Profesionalų ir sąžiningą patarnavimą, planuojant Jūsų kelionės laivu ar atostogas įvairiuose kurortuose Meksikoje, Karibų salose ir Europoje.

.....

Dėl kainų ir smulkesnės informacijos prašome kreiptis į mūsų raštinę.

American Travel Service
9439 S. Kedzie Evergreen Park, IL 60805-2325
Tel.: 708-422-3000, Tel.: 800-422-3190
FAX 708-422-3163

JAV LB Krašto Valdybos
Socialinių Reikalų Taryba
2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
(312) 476-2655 • Fax (312) 436-6909

MEDICARE IR MEDICARE HMO

Kas yra Medicare HMO? Tai sveikatos aprūpinimo organizacija (Health Maintaining Organization), kuri gauna iš Medicare pinigus, skirtus vyresnio amžiaus asmeniui, turinčiam Medicare, ir tada pati HMO organizacija rūpinasi to vyresniojo sveikatingumu — medicininiu aprūpinimu.

Paskutiniu laiku padaugėjo vyresniųjų verbavimas į HMO organizacijas. Visoje žiniasklaidoje: televizijoje, radijo reklamose, spaudoje pilna skelbimų, raginimų įstoti į HMO Medicare organizacijas. Verbuojama užkandinėse, telefonais su 800 numeriu ir atsilankant į namus. Verbavimas skamba viliojančiai: pereikite iš Medicare į mūsų HMO ir jūs niekada daugiau nematysite daktaro ir ligoninės sąskaitų, nereikės vargti su įvairių blankų pildymu ir mūsų medicininiai patarnavimai jums kainuos mažiau...

Medicare HMO labai greitai išaugo. Prieš 3 metus jų buvo JAV-bėse tik 96 apimančios 1,6 milijonus žmonių. Šiandien jų yra 165 su 2,6 milijonais žmonių, o 70 naujų HMO nekantriai laukia valdžios patvirtinimo. Kai naujo tipo vyresniųjų sveikatingumo (elder care) paslaugos suklestėjo, žinovai rūpinasi, kad agresyvus verbavimas ir galimybės pralobti gali padaryti vyresniuosius aukomis (targets of abuse).

Dabar, kai ši sveikatos aprūpinimo sistema dar yra labai nauja, tikrų faktų dar nedaug, bet, kas girdima iš žmonių pasakojimų, gąsdina. Pvz., vyresnieji, kurie galvoja, kad pasirašo po sumažintų vaistų programa ar antrine apdrauda, kuri turi papildyti Medicare, dažnai sužinę, kad jie pasirašė po įsijungimu į kokį nors HMO.

Kai kurie, jau priklausą HMO, yra pašalinami iš senelių prieglaudų (nursing Homes) jų turimų HMO daug anksčiau, negu valdžia (Medicare) tai būtų padariusi. Tačiau reikia pasakyti, kad kai kurie vyresnieji yra HMO programomis ir patarnavimais patenkinti, ir net negalvoja palikti savo Medicare HMO. Varžybinėje rinkoje nauji nariai nemoka jokio mokesčio, jokių priedų (deductibles) ir tik 5-6 dol. už atsilankymą pas daktarą. Ir jie turi, ir teikia, papildomus priedus, kurių neturi Medicare, pvz.: metiniai sveikatos patikrinimai, akių patikrinimai, vaistai, dantų priežiūra ir gimnastikos (exercise) klasės. Visa tai gali sutaupyti vyresniesiems tūkstančius dolerių.

Tad kyla klausimas: kaip Medicare HMO padaro pelno?

Pažvelgiant į skaičius, lengva suprasti. Valdžia sumoka Medicare HMO 95% išlaidų vidurkį už žmogaus sveikatos palaikymą — palygindami su gydymo išlaidomis žmonių, gyvenančių toje vietovėje, turinčių Medicare.

Čia turime prisiminti, kad sveikatos išlaidų vidurkis apima paprastai dideles išlaidas, susijusias su sunkiai sergančiais ir invalidais. Raktas gauti nuolatines geras įplaukas yra užverbuoti sveikiausius vyresniuosius su aukščiausia vidutine gydymo kaina. Taip pat HMO sutaupo daug pinigų iš Medicare sumokamų jiems, jei sveiki apdraustieji neina pas gydytoją.

Ar iš tikro taip yra?

Kiekvienais metais Medicare HMO organizacijos yra tikrinamos. „California Medical Review" organizacija, kuri tikrina Medicare HMO praneša valdžiai, kad HMO neturėjo jokio ryšio su didžiuliu savo narių skaičiumi — vadinasi, tie žmonės nesirgo ir jiems HMO patarnavimo — užmokėjimo nereikėjo. Tas paaiškina, kodėl HMO nori rūpintis vyresniųjų sveikata, nes mato didelį pelną. HMO pardavėjai, kuriems mokamas mokestis (commission) už kiekvieną naują įsirašiusį į HMO narį, mielai atsilanko ir į namus. Kai tie pardavėjai pabrėžia priedus, kuriuos gaus vyresnieji, įsirašę į HMO, pvz., nemokamus akinius ar vaistus, būsimi klientai nesupranta, kad jie atsisako Medicare ir savo nuolatinių daktarų. Pvz., vienas Aetnos bendrovės pardavėjas aplankė 67 metų pensininkę jos namuose Hayward, CA, jis įtikino ją įsirašyti į jų HMO. Ši pensininkė sako, kad ji, tikėjo perkanti papildomą apdraudą vaistams. Tik kai gavo įvairios literatūros, paaiškinančios jos naują apdraudą, suprato, kad ji įsirašė į HMO ir vaistai nebus apmokami.

Aetnos HMO bendrovė sako, kad ši pensininkė įsirašė tuo laiku, kai vaistai nebuvo įjungti į HMO programą. QualMed, Kalifornijoje veikiantis Medicare HMO, dabar vadinamas Health Net, atvykusiems gauti informacijos, prašo išsiimti savo Medicare kortelę ir užpildyti įstojimo prašymą, nors tie žmonės dar ir neplanuoja įstoti į jų HMO.

Todėl nenuostabu, kad 87 metų našlė, kuri atvyko į susirinkimą, bet negalvojo įsirašyti, tapo nare. Atstovas iš Health Net sako, kad tokie metodai neleistini, ir jie gali būti priežastimi paleidimui iš darbo.

Pasitraukti iš HMO plano nėra sunku. Jūs galite grįžti į Medicare per 30 dienų. Tik bėda būtų, jei jūs susirgtumėte kaip Medicare HMO narys, ir jie atsisakytų užmokėti jūsų sąskaitas. Dažnai tuomet gali būti per vėlu pabėgti be didžiulės sąskaitos, kurią turėtumėte patys padengti.

Kurie Medicare HMO yra blogiausi? Valdžios paskirti prižiūrėtojai seka reklamas. Regijoninės valdžios įstaigos registruoja nusiskundimus ir pacientų paduotus skundus. „Health Care Financing" administracija sako, kad yra sunku duoti tikrus skaičius, reikia dar viską gerai išanalizuoti. Kol viskas bus patikrinta, nes tai yra dar labai naujos programos, vyresnieji turėtų laikytis taisyklės, taikomos visų rūšių pirkėjams: „Pirkėjau, būk atsargus".

Keletas patarimų, ką klausti, jungiantis į HMO Medicare.

1. Ar HMO yra „Risk — or Cost — Based"? „Risk-based Medicare HMO" mokama nustatyta valdžios Medicare suma. HMO rizikuoja prarasti pinigų, jei jie nepajėgia rūpintis jūsų sveikata už mažesnę sumą, negu gauna iš valdžios. „Cost HMOs" yra apmokami valdžios pagal padarytas išlaidas.

2. Kiek vertinga yra jūsų papildoma (antrinė) apdrauda? Jums nereikia vadinamosios Medigap apdraudos, jei įsirašote į Medicare HMO, bet jei jūs vėliau grįžtate į reguliarų Medicare, gali jums būti neįmanoma gauti panašią šalutinę apdraudą už tą pačią kainą.

3. Kokie yra HMO duomenys, teikiant brangiausius patarnavimus? Paklauskite Medicare HMO, kokios yra jų taisyklės, teikiant „skilled nursing" priežiūrą ir t.t. Susiriškite su savo vietovėje „Agency on Aging (jei nežinote tos įstaigos telefono, skambinkite 800-677-1116, kad sužinotumėte, kokia įstaiga yra jums artimiausia). Iš tos įstaigos galite sužinoti, ar yra nusiskundimų prieš jūsų HMO.

4. Paklauskite, kiek žmonių pasitraukia iš HMO? Paklauskite kiek narių atkrito, kadangi įsijungė į naują HMO ar grįžo į savo reguliarų Medicare metų laikotarpyje? Pareikalaukite kopijos „The Governments report on the HMO disenrollments".

Kaip ir kur pasiskųsti?

Jei jūs ar jūsų tėvai priklauso Medicare HMO ir yra nepatenkinti, štai kas reikia daryti:

1. Praneškite savo nepasitenkinimą raštu savo HMO. Nusiųskite kopiją savo vietinei „Agency on Aging" (paskambinkite 800-677-1116 ir klauskite, kur artimiausia jums įstaiga). Jūsų regioninė „Health Care Financing Administration" įstaiga yra mėlynuose telefono knygos puslapiuose (ieškokite po antrašte „US agencies"), nusiųskite jai kopiją skundo, ji seka visus nusiskundimus.

2. Jūs galite išeiti iš HMO bet kuriuo laiku, užpildydami „disenrollment" formą savo vietinėje „Social Security" įstaigoje ir pranešdami HMO „certified mail" (registruotu laišku), kad turėtumėte įrodymą, kad jie gavo jūsų laišką.

3. Valdžia reikalauja iš HMOs, jums pasakyti, kaip pareikšti protestą (appeal), kai jie sako, jog jūs negalite gauti patarnavimų, kurių, jūsų nuomone, jums reikia. Jei HMO nepakeičia savo nuomonės, jūs galite prašyti valdžios, kad ji perimtų jūsų skundą. Tada skambinkite „Medicare Hotline" 800-638-6833.

4. Kitos organizacijos, kurios gali jums padėti išspręsti skundus yra:

Medicare Beneficiaries Defense Fund — 212-869-3850

Center for Health Care Rights 213-383-5419 ir

Health Insurance Counceling and Advocacy Program (šios įstaigos telefoną ir adresą sužinosite susisiekę su savo valstijos Agency on Aging įstaiga).

Kaip matote, turite būti atsargūs, gerai apsiklausinėti ir žinoti, ką darote, kai iš Medicare pereinate į Medicare HMOs. Šiais laikais visi nori padaryti pinigų — užsidirbti juos legaliu ar suktu būdu. Atrodo, kad ir iš mūsų uždirbtų ir įmokėtų pensijos sveikatos pinigų nori draudimo bendrovės sau turtus krautis. Įvairios firmos žada daug patarnavimų ir lengvatų, bet, prieš į tas bendroves įstodami, pasitikrinkite, ar tikrai tuos patarnavimus jums reikiant suteiks.

Kaip ir visur, kur yra turima reikalų su pinigais, būkite atsargūs, kad vėliau nereikėtų gailėtis.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune" 1995.7.26). Your Money „Sickening story" by Elly E. Spragins, Newsweek).

Aldona Šmulkštienė ir
Birutė Jasaitienė

Tarptautinio festivalio St. Petersburge lietuvių maisto paviljono dalis darbuotojų.
Nuotr. **Vytauto Mažeikos**

VASAROS KARŠČIAI IR MES

Šaltomis žiemos dienomis visi svajojame, laukiame malonių gražių pavasario ir vasaros dienų. Planuojame atostogas, nors galima atostogauti visais metų laikais ir rasti šiltų, įdomių kraštų. Vasara — tai natūralus atostogų laikas. Tačiau vasaros metu, ypač šiais metais, nenatūraliai karštas ir drėgnas oras yra pavojingas visiems, o labiausiai vyresniesiems. Karščiausias metų mėnuo yra rugpjūtis. Vyresnieji žmonės mažiau prakaituoja, nes jų prakaito liaukos nebepajėgia užtenkamai kūnui pagaminti prakaito. Tai reiškia, kad vyresniųjų žmonių kūno temperatūra pakyla daug greičiau nei jaunų, ir tuo būdu jie gali susirgti greičiau ligomis, kurias iššaukia karštas aplinkos oras.

Kai mūsų kūnas perkaista, jis negali veikti kaip reikia ir tai vadiname „saulės smūgiu" arba „hyperthermia".

Kaip apsisaugoti perkaitimo?

1. Neskubėti, sulėtinti savo darbus — mūsų kūnas negali dirbti greitai karštyje.

2. Karščiausiu dienos metu būkite namuose.

3. Gerkite daug vandens — mažiausiai galioną per dieną.

Tie, kurie neturite oro vėsintuvo, turite gerti antra tiek vandens, negu, kad jums diktuoja jūsų troškulys.

4. Apsivilkite tinkamai šiltam orui. Dėvėkite lengvus, šviesios spalvos drabužius, kurie leidžia jūsų kūnui lengvai kvėpuoti ir prakaituoti, kurie atmuša karštus saulės spindulius.

5. Naudokite lietsargį arba dėvėkite plačiais kraštais skrybėlę, kuri padės jums apsisaugoti nuo karštų saulė spindulių.

6. Negerkite gėrimų, kurie turi kafeino; negerkite alkoholinių gėrimų, kavos, arbatos ir įvairių burbuliuojančių gėrimų, nes jie padeda kūnui prarasti vandenį.

Tai keletas patarimų, rastų „Senior Citizens News" žurnale.

Birutė Jasaitienė

„SOCIAL SECURITY" PROGRAMOS 60 METŲ SUKAKTIS

Prieš 60 metų, t.y. 1935 metais rugpjūčio 14 d., Amerikos prezidentas Franklin D. Roosevelt pasirašė įstatymą, įvesdamas Amerikoje „Social Security" draudimą. Iki šiol tai buvo ir yra pati svarbiausia ir geriausiai pasisekusi valstybinė programa padėti krašto žmonėms. Šiandieną vienas iš penkių Amerikos gyventojų vienokiu ar kitokiu būdu naudojasi šia programa.

Šių metų pradžioje šios programos administravimas buvo pakeistas. Iki šiol „Social Security Administration" (SSA) buvo globojama ir priklausė „Health and Human Services" valdybai. Nuo šių metų pradžios programa pasidarė savarankiška ir priklauso tiesiogiai Amerikos prezidento autoritetui. Kad tai įvyktų, daug rūpinosi ir dirbo „National Council of Senior Citizens" organizacija.

„Social Security" agentūrai-organizacijai ir toliau vadovaus dr. Shirley Chater, kurią šeštam šio darbo terminui šiemet paskyrė prezidentas Bill Clinton. Dabar jie laukia Senato patvirtinimo. Su dr. Chater dirba septynių žmonių patariamoji komisija.

„SOCIAL SECURITY" YRA ŠEIMOS PROGRAMA

Daug žmonių mano, kad „Social Security" yra tik senų žmonių programa. Tai netiesa. „Social Security" yra Amerikos valstybės pensijų ir šeimos apdraudos sistema.

Kas pasinaudoja „Social Security" pagalba?

1. Pensininkai. Devyni iš dešimt dirbančiųjų yra įsijungę ir moka į „Social Security" sistemą. Šiandien eilinis darbininkas, kuris išeina į pensiją sulaukęs 65 metų, gauna 41% savo uždarbio. Kylant pragyvenimo lygiui, ta suma yra atitinkamai pakeliama.

2. Invalidai. Daugiau nei trys milijonai invalidų ir jų šeimų naudojasi „Social Security" teikiama parama. Parama padeda invalidui, jo žmonai/vyrui ir jų vaikams.

3. Vaikai. Beveik 3.4 milijonai vaikų, kurių tėvai yra išėję į pensiją, invalidai ar mirę, kiekvieną mėnesį gauna „Social Security" pašalpą. Ir daugiau kaip 98% mūsų valstybės vaikų yra apdrausti „Social Security" apdraudos, jei jų tėvai mirtų.

4. Našlės ir išsiskyrusios moterys. „Social Security" yra pagrindinis pajamų šaltinis nedirbančioms našlėms ar išsiskyrusioms moterims. Ši programa buvo sudaryta tada, kai moterys buvo namų šeimininkės, augino vaikus ir labai mažai moterų dirbo. Programa-pensija yra pagrįsta vyrų uždarbio pagrindu.

6. Šeimos. „Social Security" pagalba suteikiama šeimoms, kai jos patenka į vargą. Ši programa padeda šeimoms, kada šeimos išlaikytojas išeina į pensiją, pasidaro invalidas arba miršta. Padeda užmokėti sveikatos išlaidas seniems ir ilgalaikiams invalidams.

Naudotasi medžiaga iš „Social Security" biuletenių.

Birutė Jasaitienė

PASINAUDOKIME APSAUGA

Šiandieną jūsų pensijų čekiai, ar tai „Social Security" įstaigos ar privačių bendrovių jūsų darbo algų čekiai gali būti siunčiami tiesiog į jūsų banko sąskaitą. Tai apsaugo jūsų pinigus ir palengvina gyvenimą. Paštu siunčiami jums čekiai gali paklysti: paštininkas gali įmesti į svetimą pašto dėžutę, jums susirgus ar išvykus, jie gali stovėti jūsų pašto dėžutėje ilgesnį laiką ir gali būti pagunda blogiems žmonėms. Einant į banką išsikeisti, ypač mėnesio pradžioje, kai visi pensininkai gauna savo čekius, juos plėšikai seka ir įvyksta įvairių nemalonių atsitikimų. Jei čekis dingsta, trunka laiko, kol jį pakeis kitu; jei jis iš jūsų atimamas ir kitų žmonių iškeičiamas, to čekio ir tų pinigų jums niekas negrąžins. Tai kodėl nepasinaudoti „Social Security", įvairių bendrovių ir bankų teikiamu, nieko nekainuojančiu, patarnavimu?

Jeigu norite, kad jūsų čekiai būtų siunčiami tiesiog į jūsų banko sąskaitą, nueikite į savo banką ir pakalbėkite su banko tarnautoju, kuris rūpinasi klientų reikalais. Jis jums visą šį reikalą sutvarkys — jūsų čekiai bus siunčiami tiesiog į jūsų banko sąskaitą ir turėsite vienu rūpesčiu mažiau.

Birutė Jasaitienė

• **Pirmasis JAV** prezidentas, atvykęs į svetimą valstybę, tebebūdamas prezidentu, buvo Theodore Roosevelt, aplankęs Panamą 1906 m. lapkričio 14 d.

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Greitai ir garantuotai pristato dolerius gavėjui į rankas, atsiunčia Jums pasirašytą pakvitavimą. Mažiausia pristatoma suma **$200.**

* Pristatymas bet kur Lietuvoje $12 + procentas už siųstą sumą.
* 4% iki $2,000 ir 3% virš $2,000. Siunčiant didesnes sumas ir yra nuolaidų.
* Palikimus galime nuvežti į Lietuvą ir sutvarkyti reikalus pas notarą.
* Atsiųskite gavėjo ir siuntėjo varc , pavardes, adresus, telefono numerius, jei yra.
* Taip pat mes pristatome ir Lietuvoje sudarytus maisto paketus. Rašykite, atsiųsim kainoraštį.
* Pašto perlaidas (m/o) arba asmeniškus čekius siųskite:

Kairys Baltic Expediting
517 Fruitland Rd.
Stoney Creek, Ont.
Canada 18E 5A6
Tel. 905-643-3334 / Fax. 905-643-8980

Atlanta
IMPORT-EXPORT Inc.
GREITAI SAUGIAI IR LAIKU
PRISTATOME SIUNTINIUS
LIETUVOJE, LATVIJOJE, ESTIJOJE, RUSIJOJE, UKRAINOJE IR BALTARUSIJOJE
2719 West 71 Street, Chicago, IL 60629
(800)775-SEND
(312)434-2121

AMERICAN TRAVEL ABROAD, INC. (AMTA)
5058 S. Archer, Chicago, IL 60632 • Tel.: 312-838-8888

Belmont/Laramie
5150 W. Belmont
Tel. 312-685-2020

North Side
3000 N. Milwaukee
Tel. 312-489-4999

Belmont/Central
5637 W. Belmont
Tel. 312-237-4747

Far North
4801 W. Peterson
Tel. 312-725-9500

VASAROS KAINOS

Ten ir atgal

Vilnius	$575
Riga	$575
Tallinn	$675
Minsk	$675

Į vieną pusę

Vilnius	$505
Riga	$505
Tallinn	$505
Minsk	$505

OUT OF STATE — 1-(800)-342-5315

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
Informacijos Skyrius
Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090,
tel. 703) 471-1711

EKONOMIKOS ŽVILGSNIS IŠ LIETUVOS

GRUPĖ EBSW – AR ATSAKO UŽ JOS BENDROVIŲ SKOLAS?

Grupė EBSW yra viena didžiausių Lietuvoje plataus masto įmonių, kuri apima daug bendrovių. Neseniai dienraštyje „Respublikoje" pasirodė O. Strikulienės straipsnis apie EBSW. Buvo aprašyta, kaip pakeisti tos bendrovės įstatai, pertvarkant EBSW struktūrą iš susivienijimo į sąjungą. Pagal naują tvarką, EBSW neprivalo toliau atsakyti už savo narių bendrovių skolas ar atstatyti jų nuostolius. „Respublika" toliau pastebi, kad iš EBSW jau išeina kai kurie jo steigėjai ir gali greitai tos sąjungos visai nebelikti.

Lietuvos indėlininkams yra aktualu, kad tarp EBSW bendrovių yra ir „Kauno holdingo" bendrovė. Spaudoje daug buvo rašyta apie šios finansinės bendrovės sunkumus atsiskaityti su savo 30,000 indėlininkų. Valdas Krasnickas, „Kauno holdingo" bendrovės valdybos pirmininkas, viešai pareiškė, kad bus grąžinti pinigai visiems indėlininkams, tarp ku[illegible] yra ir užsienio lietuvių. Sa[illegible], kad iki Naujųjų metų tikimasi grąžinti indėlius tiems, kurie patikėjo iki 1,000 dolerių. Su kitais žadama atsiskaityti per 5 metus. Apie palūkanas nekalbama.

MAŽEIKIŲ „NAFTAI" TRŪKSTA NAFTOS IR LĖŠŲ

Mažeikių naftos perdirbimo įmonei, „Nafta" pastaruoju laiku tenka perdirbti tik svetimą žaliavą Rusijos bendrovėms, nes savajai naftai pirkti įmonė neturi apyvartinių lėšų. Įmonė dirba nuostolingai. Per pirmąjį pusmetį dėl žaliavos stygiaus „Nafta" stovėjo 77 paras. Beveik negaminamas pigus 76 oktano benzinas, kurio Lietuvos degalinėse jau trūksta. Mažiau gaminama mazuto ir sustabdyta krosnių kuro gamyba.

Įmonės ekonomikos ir finansų direktorius Vidmantas Mončiunskas pasakojo „Lietuvos rytui", kad galimybės perdirbti naftą iš Rusijos irgi mažėja, nes tenai jau susilygino vidinės kainos iki tol, kad neverta siųsti naftą perdirbti į kitas valstybes. Ta dalis naftos, kuri atitekdavo per šešėlines struktūras, irgi sumažėjo, nes šiuo metu kontrolė Rusijoje stiprėja.

V. Mončiunskas sakė, kad viena JAV firma, „ABB Lummus Crest, Inc." siūlė parūpinti „Naftai" 20 milijonų dolerių kreditą apyvartinėms lėšoms. Tačiau šis projektas žlugo, nes „Nafta" nebuvo sudariusi nei ilgalaikių naftos tiekimo sutarčių su Rusija, nei naftos produktų pardavimo sutarčių, kurias JAV firma buvo pareikalavusi kaip sąlygą.

ŠIAULIŲ AERODROMO PROJEKTAS FINANSUOTAS

BNS žinių agentūra pranešė, kad Šiaulių savivaldybė ir Lietuvos taupomasis bankas parūpins 4.5 milijonus dolerių, reikalingų finansuoti Šiaulių aerodromo modernizaciją. Viso projekto numatyta vertė yra 29 milijonai dolerių. Didžiausia jų dalis, 24.5 milijonai dolerių, yra jau pasiskolinta iš britų „Midland bank", pagal plėtros sutartį su olandų elektronikos bendrove, „Philips".

PRAMONĖS ĮMONIŲ ĮVYKIAI

Vilniaus valstybinė įmonė „Vista", buvusi krumpliaračių frezavimo staklių gamykla, buvo privatizacijos komisijos parduota privačiai Mažeikių bendrovei „Oruvai" už 9.5 milijonų litų. Nauji savininkai ketina „Vistoje" gaminti dyzelinių variklių detales ir paversti ją tiekėja „Oruvai", kurioje yra gaminami dyzeliniai varikliai. Gamybai pertvarkyti reikės maždaug 2 milijonų litų.

Vilniaus valstybinė įmonė „Vilniaus grąžtai", kurioje valstybė turi 51.2 procentų akcijų, jas siūlo parduoti už valiutą. Tačiau užsieniečius gąsdina gamyklos skolos biudžetui — apie 4 milijonai litų, ir delspinigiai — apie 5.5 milijonų litų. Įmonės vadovai sakė, kad gavo pasiūlymą iš vienos Kanados įmonės sumokėti 2.8 milijonus JAV dolerių ir vieną milijoną dolerių už bendrovės skolas. Tačiau kanadiečiai atsisakė sumokėti delspinigius.

„Viniaus grąžtai" gamina apie 13 milijonų grąžtų per metus. Pusę jų eksportuoja į Vakarų šalis, 35 procentus į buvusias sovietų šalis ir likusius į Baltijos valstybes. Grąžtai gaminami pagal visus Europos ir JAV standartus.

TRŪKSTA GRŪDŲ IR PINIGŲ

Žemės ūkio specialistai teigia, kad šiemet Lietuvoje grūdų derlius bus negausus. Šalies rytiniuose rajonuose javai uždėrėjo prastai. Spaudoje paskelbta, kad dėl to jau parengtas vyriausybės nutarimo projektas, draudžiantis išvežti grūdus į užsienį. Juos supirkti galės tik valdžios parinktos įmonės.

Supirkti šių metų maistinių grūdų derlių valstybė parūpino 20 grūdų perdirbimo įmonėms subsidijas ir nustatė joms atitinkamas kvotas. Tačiau, kaip pastebėjo dienraštis „Šiaulių kraštas", tie lengvatiniai kreditai jau seniai panaudoti dabar įmonėse esančioms grūdų atsargoms pirkti. Be to, grūdų kombinatams dar skolingi jų pirkėjai už jau gautus produktus. Tai gali paveikti galimybes kombinatams laiku atsiskaityti su žemdirbiais už šių metų derlių. Pavyzdžiui, „Šiaulių malūnas" iš karto gali supirkti ir apmokėti tik už 5,000 tonų grūdų, nors valdiška supirkimo kvota šiai įmonei buvo nustatyta 39,000 tonų. Tai ar vėl atsidurs keblioje padėtyje Lietuvos žemdirbys?

AMERIKOS-LIETUVIS FINANSININKAS KRITIKUOJA LIETUVOS FINANSŲ SISTEMĄ

Vytautas Dudėnas, finansų specialistas iš JAV, kuris jau ketverius metus dirba Lietuvoje, pokalbyje su dienraščiu „Lietuvos rytas", kritikavo Lietuvos finansų sistemą. Sakė, kad vienas akivaizdžiausių trūkumų yra griežtos kontrolės stoka, nes nėra aiškesnės sistemos, o viskas daroma tarsi vienam kartui, atsitiktinai.

Taip pat V. Dudėnas, vienas buvusio Lietuvos investicijų banko steigėjų ir buvęs Finansų ministerijos patarėjas, apgailestavo, kad litas yra susietas su JAV doleriu. Aiškino, kad lito infliacija, palyginti su dolerio, jau siekia daugiau kaip 100 procentų, o vienas JAV doleris vis tebekainuoja 4 litus. Jo nuomone, „kažkada litas bus nuvertintas ir net tie žmonės, kurie santaupas investavo į Vyriausybės obligacijas, patirs nuostolių, o jie bus juo didesni, kuo ilgiau bus delsiama keisti lito ir dolerio santykį". Pasak V. Dudėno, galimybė, kad lito kursas turės keistis ir kad tas pokytis bus žymus, padidina riziką užsienio investitoriams ir kliudo pritraukti daugiau investicijų į Lietuvą. Tiesiogines užsienio investicijas skatinti, pasak Dudėno, reikėtų irgi sukurti tvirtą teisinį užsieniečių veiklos Lietuvoje pagrindą ir sumažinti mokesčius.

Paklaustas, ar Lietuva neužsikrauna sau per daug naštos, imdama paskolas iš užsienio, V. Dudėnas pareiškė savo susirūpinimą, kad valstybinės paskolos nebuvo tinkamai įvertintos ir tiksliai apskaičiuotos. Sakė, kad jau paaiškėjo, jog kai kurios paskolas gavusios firmos bankrutuoja ir jų skolas teks mokėti valstybei.

NEBEGAMINS TRAUKTINIŲ

Naujasis Alkoholio kontrolės įstatymas karčias ir saldžias trauktines leido gaminti tik 4 firmoms: „Lietuviškas midus", „Stumbras", „Anykščių vynas" ir „Vilniaus degtinė". Tokio leidimo negavo Panevėžio bendrovė „Sema", nors trauktinių gamybos linija įmonei kainavo per 1 mln. litų. Kaip „Verslo žinioms" papasakojo „Semos" generalinis direktorius Gediminas Sargūnas, trauktinės sudarė 5 proc. visos gamybos. Planuota, kad įsisavinus technologiją, trauktinės užims 20 proc. įmonės pajėgumų ir vien iš jų į valstybės biudžetą bus sumokėta 2 mln. litų akcizo mokesčio. „Sema", kurios 27 proc. kapitalo priklauso valstybei, dabar gamins tik spiritą ir mieles. G. Sargūnas sako, jog valdžia pjauną šaką, ant kurios pati sėdi. Pernai įmonė gamino 28-48 laipsnių stiprumo trauktines „Ajerinė", „Kadagys", „Naktigonė", „Retro", „Lietuviška". Labiausiai G. Sargūnas gailisi „Naktigonės", kuri buvo pilstoma į molinius suvenyrinius butelius. Įmonės vadovas jaučia nuoskaudą, kad jų trauktines išstūmė iš rinkos ne konkurentai, bet įstatymų leidėjai. Jo įsitikinimu, reikia monopolizuoti ne alkoholio gamybą, bet prekybą.

cx

Čikagiečiai Aldona ir Vitalius Lekeckai (pirmieji iš kairės) su Lietuvoje šelpiama šeima, kurioje auga aštuoni vaikai. Geraširdiška Lekeckų parama daugiavaikei šeimai tikrai reikalinga ir įvertinama.

KARDAS TRADING — NAMO TECHNIKA uab
DĖMESIO! SU ŠIA IŠKARPA 10% NUOLAIDA IKI 95.12.31
NAMŲ ĮRENGIMUI JAV PREKĖS GAUNAMOS LIETUVOJE.
PAGAL KOKYBĘ — ŽEMOS KAINOS

AMERITONE PAINT—Dažai, teptukai
ADVANCE WINDOWS—Įvairaus dydžio langai
L.A. FIREPROOF DOOR—Metalinės durys
SCHLAGE—Spynos, užraktai
PEMCO—Apdaila, Izoliacija
P.C. BRUSH—Šepečiai, šluotos

KREIPKITĖS JAV IR LIETUVOJ — SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

VILNIUS Antakalnio 86 74-1791
PANEVĖŽYS Beržų 44 54-33733
ŠIAULIAI Radviliškio 122 14-29425
LOS ANGELES (818) 349-6114

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 312-581-8500
• Lietuviška duona ir raguoliai
• Vestuviniai ir įvairūs tortai
• Lietuviškas maistas—"catered"
• Siunčiame mūsų produktus UPS
Atidaryta 7 dienas savaitėje

KAVINĖ
350 N. Clark, Chicago, Il 60610
Tel. 312-644-7750
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre
Savaitgalį uždaryta

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS
Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis, ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antrad. ir trečiad. susikalbėsit lietuviškai.
3314 West 63rd Street
Tel. 776-8998

LIUKSUSINĖ 10 DIENŲ KELIONĖ LAIVU KARIBŲ JŪROJE
$999.00 asmeniui + uosto mokestis
1995 m. lapkričio 30 d.
(Retail $2,490.00!)
Iš Ft. Lauderdale į egzotiškus uostus!
Pigūs skrydžiai nuo laivo į visus miestus.
DABAR RENGIAME ANTRĄ METINĘ LIETUVIŲ EKSKURSIJĄ!
TRAVEL & TRADE
(813) 360-5200

BALTIA EXPRESS CO LTD.,
(PRES. VIDMANTAS RAPŠYS)
SIUNTINIAI BE MUITO Į LIETUVĄ
• SIUNTINIAI LAIVU PER 45-60 DIENŲ
• ORO CARGO PER 10-12 DIENŲ
• AMERIKIETIŠKŲ MAISTO PRODUKTŲ SIUNTINYS UŽ $38.00 PER 14 DIENŲ;
• MARQUETTE PARKO APYLINKĖJE SIUNTINIUS PAIMSIME NEMOKAMAI;
• NEMOKAMAS DOKUMENTŲ NOTARIZAVIMAS;

BALTIA EXPRESS CO LTD
3782 W 79TH STREET
CHICAGO, IL 60652

ARBA
SKAMBINKITE NEMOKAMAI
1-800-SPARNAI
1-800-772-7624

AMBER GROUP
482 THOMAS DRIVE
BENSENVILLE, IL 60106

TURIME ATSTOVUS LOS ANGELES IR GRAND RAPIDS

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

OAK LAWN REALTY
6253 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453
BALYS BUDRAITIS
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite:
BUDRAIČIUI
Bus. 708-499-7000 Res. 312-778-3971
Fax. 708-499-7006 Pager 312-308-0307

Century 21
ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443
ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiesčiuose.

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit nas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle" stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. **R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.**

ASSOCIATED FUNDING SERVICES, INC.
7800 W. 95 St., Ste. 303
Hickory Hills, IL 60457
RENATA KLIMAVIČIŪTĖ
A full service lender for
• Home loans
• Refinancing
• Paying off debt
Do A-F credits
EQUAL HOUSING LENDER
Call Renata today:
708-974-2727 office
708-461-3495 pager

Dengiami stogai, kalamas „siding", atliekami cemento, „plumbing" bei kt. namų vidaus ir išorės remonto darbai. **Skambinti Sigitui: 312-767-1929**

VALOME
KILIMUS, BALDUS, GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

WAGNER
MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš **75** metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Tel. (312) 581-4111

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel.: 312-776-1486

REAL ESTATE

RE/MAX
GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS
• Perkant ar parduodant
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• **MLS** kompiuteriųir **FAX** pagalba
• Nuosavybių įkainavimas **veltui**
• Perkame ir parduodame namus
• Apartmentus ir žemę
• Pensininkams nuolaida

Century 21
KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer.** Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

FOR RENT

Išnuomojamas apšildomas 4 kamb. 1 mieg. butas 67 & Kedzie apyl. $355 į mėn. + „security". Tel. **312-779-6193. Kalbėti angliškai.**

HELP WANTED

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjoms, kompanijonėms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti. Kreiptis:
All Care Employment Agency
Tel. 312-736-7900

IEŠKO DARBO

Jauna moteris ieško bet kokio darbo. Turi leidimą dirbti.
Tel. 312-925-5410

IEŠKO BUTO

Jauna lietuvių šeima ieško išsinuomoti 2 mieg. kamb. butą Marquette Park apylinkėje, skambinti **Zitai: 708-231-5851.**

FOR SALE

Parduodu įvairius namų reikmenis; baldus, įrankius, indus ir t.t. Kreiptis: **312-737-8565 nuo 7 v.r. iki 10 v.r. arba 312-927-9758 nuo 5 v. p.p. iki 8 v.v.**

DAINŲ ŠVENTĖS VAIZDAJUOSTĖ
Prisiminkite praeitos vasaros Dainų šventę Alvido Buklio nufilmuotoje ir Vidos Kuprytės suredaguotoje aukštos kokybės VHS juostoje.
Kaina tik $25
Čekius siųsti:
Lithuanian R. Catholic Federation of America
4545 W 63 Street
Chicago IL 60629

PASKUTINIAI ĄŽUOLO METAI

ZENONAS PRŪSAS

Bėgo šimtmečiai, pievos ir lankos kasmet puošdavosi naujais žiedais, keitėsi žmonės, vanduo nutekėdavo į Baltiją ir vėl grįždavo debesimis, o Varkųjų miškas taip ir tebestovėjo senoje vietoje. Tiesa, ir jis gerokai pasikeitė. Senesnieji žmonės pasakoja, kad šio miško vietoje kadaise tik ąžuolai teaugę, kad tame ąžuolyne ne tik bailiai zuikiai, bet ir visoki kitoki žvėrys ir žvėreliai prieglobstį rasdavę. Dabar miškas daug kukliau atrodo. Ąžuolus pakeitė klevai, uosiai ir flegmatiškos eglės. Stumbrų ir lokių išmindžiotuose takuose vilko nebesutiksi. Ir medžiams niekas nebeleidžia gyventi šimtmečius. Nespėja kaip reikiant užaugti, štai ir nukerta.

Prie miško glaudžiasi negilus slėnis. Juo plepus upelis keliauja į vakarus. Reikia skubėti: juk dar tolimas kelias, juk dar toli kelionės tikslas — Baltija. Nors ir skuba, bet vis tik spėja šį tą papasakoti palinkusiems pakrantės karklams. Slėniu tęsiasi žalios pievos, šimtaspalviais žiedais pasipuošusios. Jos pasislepia kartu su upeliu užu miško kampo.

Miško pakraštyje auga ąžuolas. Jis jau pasenęs. Kamienas dar stiprus, sveikutėlis, šaknys visai be vargo atlaiko pavasario vėjus, bet jau nebe ant visų ąžuolo šakų išsprogsta lapai. Kol jaunas buvo, atkakliai veržėsi į dangaus mėlynę, nežiūrėdamas audrų ir vėjų, bet galų gale aprimo. Pamatė, kad nepasieks nei saulės, nei žvaigždžių. Todėl ramiai sau čiulpė žemės sultis, gėrėjosi vidurdieniais saulės spindulių žaismu lapuose ir po truputį storėjo. Metai bėgo, praeidavo išsikvėpinusios vasaros, praeidavo ir baltosios žiemos, o ąžuolas vis seno ir seno. Besiartinant žiemai, nuleisdavo į žemę giles, rūpestingai apklodavo jas savo lapais, o antrą pavasarį jau džiaugdavosi besiveržiančiais į saulę ąžuoliukais. Jis rūpinosi jais, kaip perekšlė viščiukais, pridengdavo nuo ankstyvų pavasario šalnų, o vasarą apramindavo per daug jau įsismaginusius saulės spindulius, saugodamas, kad šie nepažeistų lepių daigų. Vasaros vakarais, kai saulė slėpdavosi už tolumoje stūkstančių kalvų, senis ąžuolas sekdavo pasakas ąžuoliukams. Nutildavo tik tada, kai vakaro vėjelis užmigdavo medžių lapuose ir kai pajusdavo, kad visi ąžuoliukai jau miega. Papasakodavo jis, ką iš savo tėvų buvo girdėjęs. Iš jo sužinodavo ąžuoliukai, kad seniau ąžuolynų daug daugiau buvę, kad ir dabar kviečiais liūliuojančioj gretimoj lygumoj kadaise senas ąžuolynas stūksojęs. Papasakodavo, kaip į tą ąžuolyną ateidavusios margai apsirengusios mergaitės ir baltus lininius marškinius užsivilkę jauni vyrai, susijuosę margomis juostomis, kaip jie dainuodavę ten, iki saulė nenueidavusi gulti. Ąžuolai buvę didelėje pagarboje laikomi ir saugojami. Niekas jų be laiko nedrįsdavęs nukirsti, nebent patys iš didelės senatvės pasimirdavę. Pasakodavo, kaip geležimis apsikaustę rūstūs žmonės, su dideliais išsiuvinėtais kryžiais ant nugarų, prajodavę, visus žudydami ir viską degindami, kaip vietos žmonės slėpdavosi ąžuolyne. Bet nedėkingi buvę šių žmonių vaikai. Jie vėliau iškirtę ir išdeginę šį ąžuolyną, o jo vietoje pasėję javus. Nepasidžiaugę niekadėjai: Miško dvasia nubaudusi šią giminę už tokį piktadarišką darbą. Jis pats, jaunas būdamas, matydavęs buvusio ąžuolyno vietoje bevargstančius, bizūnais čaižomus žmones.

Graži pavasario diena. Medžiai ir krūmai išsiprausę gaiviame pavasario lietuje, aplink buvo taip jauku ir šviesu, kad visas pasaulis atrodė, kaip šviežiai išmaudytas naujagimis. Pasirodžiusi saulė nudengė nuo žemės plono rūko šydą, o paauksuoti spinduliai žaidė tarp medžių šakų. Paukščiai giesmininkai nerūpestingai švilpavo tarp žvilgančių saulėje lapų. Miško žvėreliai lindo iš urvų, iš priedangų ir rąžėsi, it tingūs vasarotojai rytmetį po sveiko nakties miego. Jauku šiandien, bet senis ąžuolas nelinksmas. Prieš keletą dienų gretimu vieškeliu pravažiavo tiek daug kažkokių keistų geležinių vežimų, taip bjauriai purpiančių ir tarškančių, kad ąžuolas dvi naktis iš eilės negalėjo akių sudėti. Tokių vežimų jis iki šiol dar nebuvo matęs. Jie kėlė dulkių debesis, oras buvo toks tvankus ir tirštas, kad sunku buvo kvėpuoti. Oru praskrido būriai kažkokių keistų paukščių, kurie kėlė tokį triukšmą, kad net ąžuolo sausosios šakos virpėjo.

Baisusis tarškėjimas prieš kelias dienas nutilo, medžiai ir krūmai nusiplovė dulkes pavasario lietuje. Kiti jau spėjo užmiršti baisiąsias dienas, bet seniui ąžuolui širdyje vis dar nebuvo linksma. Užvakar jis matė pražygiuojančius keliu kažkokius svetimus nematytus žmones. Jie buvo pilkai apsirengę, suvargę, užsikabinę ant nugarų šautuvus ir taip seniui nemieli.

— Gal jau paskutinis mano pavasaris — pagalvojo ąžuolas. — Juk jau ir anksčiau prie manęs ateidavo žmonės, apžiūrėdavo, pasiginčydavo, bet kirsti nedrįsdavo. Bet vienas kartas gali nemeluoti.

O pavasaris šiemet buvo tikrai gražus ir išsidabinęs, kaip ir kitais metais. Jis buvo judrus ir linksmas, kaip šeštadienio vakarėlyje gimnazistas, bet nepastovus, kaip balandžio oras. Pavasariui greit atsibodo stebėti, kaip medžių pumpurai kalasi, kaip krauna lizdus paukščiai ir kaip lankose skleidžia žiedus purienos. Jis iškeliavo tolyn, nepajėgęs pradžiuginti nei įžuolo, nei žmonių. Po jo atėjo visuomet linksma, bet jau rimtesnė ir pastovesnio charakterio vasara. Ji su šypsena aplankydavo kiekvieną: globojo miškuose beperinčius paukščius, paglostydavo laukuose bebrestančius rugius ir besidarbuojančius, šiemet kažkuo susirūpinusius, žmones. Ąžuolo nė vasara nepralinksmino.

Paskui vasarą atsekė paniurėlis ruduo. Laukuose geltonavo ražienos, medžiai leido į pasaulį sėklas, o paukščiai giesmininkai, pasipiktinę rudens nedraugiškumu, išsiruošė į kitas šalis. Ruduo nudažė medžių lapus įvairiausiomis spalvomis. Medžiai buvo nepatenkinti tokiomis išdaigomis, nes jiems labiau patiko žalioji spalva. Vėliau ir tuos pačius vėjas nudraskė. Ąžuolas dar labiau paniuro. Ruduo perdavė žemę senutei žiemai. Ji apvilko visus baltais rūbais. Žiemai nepatiko triukšmas, todėl pasikvietė pagalbon šaltį, kuris tuoj pasijuto tikruoju šeimininku. Jis apramino ir plepųjį upelį, apklodamas jį storo ledo sluoksniu. Miško žvėreliai pabūgo ir išsislapstė urvuose, o žmonės sulindo į savo pastoges. Ąžuolui žiema atėmė paskutinius lapus, ir jis stovėjo apnuogintas, kaip pasmerktas nuplakti nusikaltėlis.

Vieną ramų žiemos rytmetį, kai tekėdama saulė nedrąsiai žvalgėsi po medžių viršūnes, Varkųjų miške kilo triukšmas. Nuo jo pabudo ne tik snaudę paukščiai, bet ir medžiai atgijo. Miške šėlo žmonės. Girdėjosi kirvių smūgiai ir pjūklų rauda. Kai nutildavo, pasigirsdavo griūnančio medžio trenksmas. Krito ąžuolo kaimynai klevai. Neišsilaikė visuomet tylios ir nuolankios eglės. Kada saulė pasipiktinusi pasislėpė už miško kampo, ir ąžuolui atėjo eilė. Ilgai trepinėjo vyrai aplink, atkapstinėdami sniegą, ilgai žiūrinėjo į viršūnę, kol galų gale pradėjo darbą. Aštrūs pjūklo dantys pradėjo skverbtis į ąžuolą. Nepasidavė taip lengvai senis. Įtempęs visas jėgas, priešinosi pjūklui.

Žmonės sušilo, pailsėjo ir vėl kibo prie pjūklo. Pamatė ąžuolas, kad nebeatsilaikys. Vienu kartu apėmė kažkoks silpnumas, ir jis lyg sapnuoti pradėjo. Rodos, lyg jis dar jaunas ąžuoliukas erzina įtūžusį vėją. Arba štai jis jau stiprus ąžuolas atsisveikina pirmą kartą su gilėmis, kurios krinta į žemę, kad užaugtų naujais ąžuolais.

— O visgi ąžuolas lieka ąžuolu — nutarė vyrai, šluostydami prakaitą. Pailsėkime, o pasirūkę nugenėsime.

Ąžuolas mirė, o būrys jaunų ąžuoliukų su viltimi žvalgėsi į prasivėrusią erdvę.

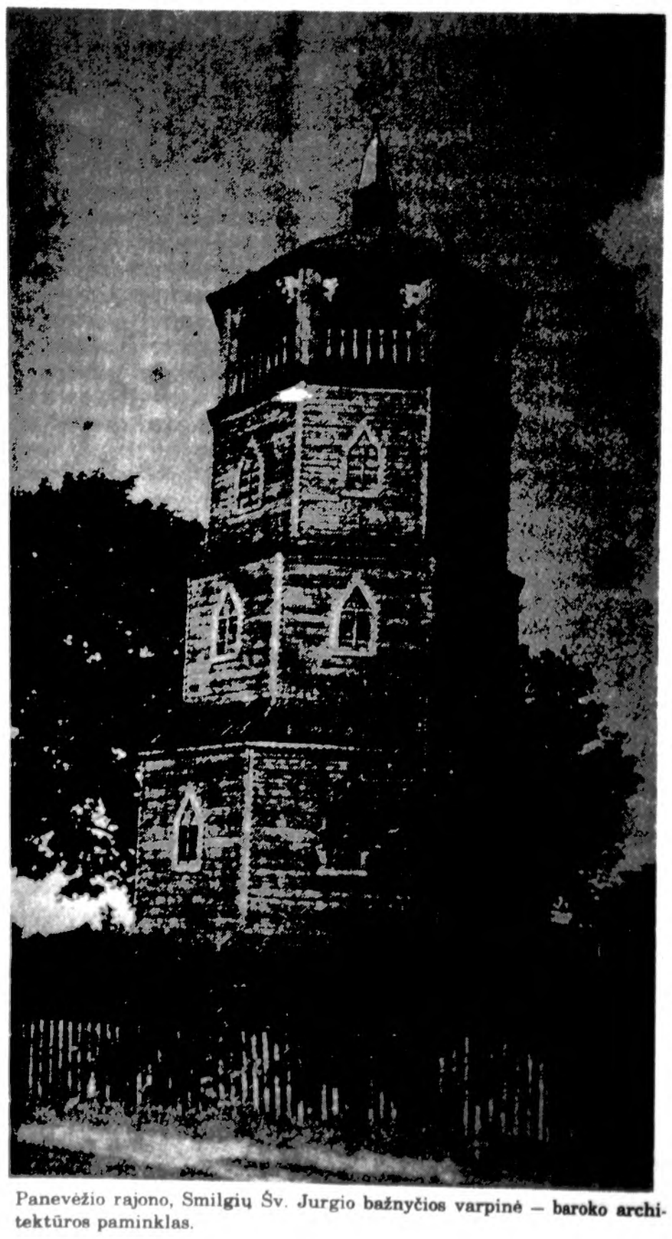

Panevėžio rajono, Smilgių Šv. Jurgio bažnyčios varpinė — baroko architektūros paminklas.

MAŽĖJA LIETUVIŲ BAŽNYČIŲ SKAIČIUS AMERIKOJE

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Daugelis užsienio lietuvių dar nenori pripažinti išeivijos merdėjimo proceso. Yra dar nemažai užsienio lietuvių politinio ir kultūrinio gyvenimo sričių, kurios šio merdėjimo proceso kol kas dar nejaučia. Tačiau išeivijos lietuvių bažnyčių skaičius mažėja.

Vyresnės kartos lietuviai vis sparčiau iškeliauja amžinybėn. Kiti keliasi į naujas vietoves. Jaunimas, daugiausia nesidomi išlaikyti lietuvių įkurtas parapijas ir bažnyčias. Dėl to mūsų didieji lietuvių telkiniai, kaip Čikaga ar Detroitas, pirmieji pajuto šį lietuvių maldos namų išnykimą.

Užsienio lietuvių sostinė Čikaga, kuri ir šiandien skaičiuoja tebeturinti per 100,000 lietuvių ar jų kilmės gyventojų, bet, deja, Čikagoje lietuvių bažnyčių paliko labai mažai.

Dabar atėjo eilė Detroitui. „Detroit Free Press" savo birželio 26 dienos laidoje išspausdino įdomų straipsnį, aprašantį Šv. Petro lietuvių katalikų bažnyčios likimą.

Ši bažnyčia su savo visais vidaus įrengimais įgaus naują gyvenimą Lietuvoje. Ji keliasi iš Detroito į Alytų — Lietuvoje, 4,500 mylių atstumu nuo Detroito.

Lietuvos katalikai Alytuje pastatė naują bažnyčią, kuri Amerikos lietuvių katalikų dėka gavo pilną bažnyčios vidaus įrengimą.

Likviduojamoji Šv. Petro Detroito lietuvių parapija sumažėjo iki 100 šeimų. Detroito vyskupija nutarė šią bažnyčią uždaryti dėl mažo parapijiečių skaičiaus ir išeinančio į pensiją bažnyčios klebono kun. Kazimiero Butkaus. 1989 metais Detroito kardinolas uždarė 30 bažnyčių. Dabar atėjo eilė ir lietuvių Šv. Petro bažnyčiai.

Lietuviai parapijiečiai nutarė, kad, užuot pardavus kitoms tautybėms, visas vidaus bažnyčios turtas ir įrengimai bus perduotas Lietuvos bažnyčiai, kuri yra naujai pastatyta ir labai reikalinga mūsų paramos.

Grįžtant į praeitį, verta pažymėti, kad ši lietuvių parapija — bažnyčia įsisteigė 1921 metais. Savo duris ji uždarė 1995 metais.

Dabar Detroito priemiestyje paliko dvi Katalikų bažnyčios, kurios kiekvieną sekmadienį turi pamaldas lietuviškai: tai Šv. Antano lietuvių katalikų bažnyčia, miesto pietų vakaruose, ir Dievo Apvaizdos Southfieldo vietovėje. Likviduojamos bažnyčios parapijiečiai turės prisijungti prie kitų bažnyčių.

Robert A. Boris Lietuvių-amerikiečių nepelno organizacijos padėti Lietuvai prezidentas, suorganizavo bažnyčios reikmenų perkėlimo eigą. Jis surinko 9,000 dolerių, surado 40 pėdų ilgumo plieno talpintuvą, į kurį buvo pakrautas visas vidaus bažnyčios inventorius.

R. Boris žodžiais, buvo išsiųsta didysis altorius, vargonai, suolai, kėdės, statulos, žvakidės, krikšto indai, maldos knygos ir visi kiti dalykai, vartojami Mišių metu. Paskutinis dalykas, kuris buvo pakrautas siuntimui, tai, didžiulis kryžius, kuris anksčiau buvo dovanotas Detroito parapijos Michigan valstijos universiteto futbolo komandos vardu George Perles senelių.

Bažnyčios suolai, išsiųsti į Lietuvą, yra 12 pėdų ilgumo ir padaryti iš tikro ąžuolo. R. Boris sako, kad kai talpintuvas bus atidarytas Lietuvoje, jie ten ras viską, kas bus reikalinga, visam bažnyčios įrengimui.

„DRAUGO" RĖMĖJAI

AUKOS GRĄŽINANT LAIMĖJIMO BILIETĖLIUS

20.00 dol. Juozas Jasinevičius, Euclid, OH; Aldona Mackevičius, Kew Gardens Hills, NY; Antanas Garkunas, Dundas, Ont., Kanada; Regina S. Juska, Detroit, MI; Ona Remeikienė, Cicero, IL; K. Razma, Westchester, IL; Pranas Gluokšnys, Calgary Alta, Kanada; K.J. Miliunas, Chicago, IL; B. Beržanskis, Tecumseh, MI; Veronika Satas, Fremont, WI; Vanda Jautokaitė, Chicago, IL; Anastasia Sema, Chicago, IL; Ann Talandis, Detroit, MI; Feliksas Krisčiunas, Collinsville, IL; Frances Brundza, Bloomington, IN; Mykolas Gintas Abarius, Southfield, MI; Vytautas Matulionis, Cleveland Heights, OH; Aldona Venckunas, Santa Monica, CA; Pranas Mačernis, Chicago, IL; Laima Stanevičius, Escondido, CA; dr. J.B. Dicpinigaitis, Woodhaven, NY; kun. Ig. Urbonas, Gary, IN; Adolfas Merkevičius, Westland, MI; dr. J. Šonta, Akron, OH; Kostas Stankus, Lockport, IL; St. ir F. Žymantas, Tinley Park, IL; kun. Antanas Kelpsas, MIC, Darien, IL; Sofija Orvidienė, Hamilton, Ont., Kanada; Petrė Gudaitis, Windsor, Ont., Kanada; K. Warn-Varnas, Slidell, LA; Virginia Majauskienė, Westmont, IL; Jonas Abraitis, Oak Lawn, IL; Ona Adomaitienė, Sunny Hills, FL; Antanas Bertulis, Hot Springs, AR; Vl. Shurkus, Redford TWP, MI; Algirdas Putrius, Chicago, IL; Alė Kazlauskas, Baltimore, MD; Anelė Žukauskas, Chipley, FL;

15.00 dol. Juozas Kirstukas, Baltimore, MD; Rūta ir Vytenis Kunca, Woodridge, IL; Koste Ancerevičius, Chicago, IL; Adelė Žemaitienė, Chicago, IL; J. Valaitis, Mt. Brydges, Ont., Kanada; Vincas Apanius, Chesterland, OH; Juozas ir Birutė Ališauskas, Berwyn, IL; Stasys Radžionis, Spring Grove, IL; Jonas Spurgis, Chicago, IL; Leonas Daukus, Chicago, IL; Magdalena ir Adolfas Sermuksnis, Boylston, MA; B. Kondratas, Quaker Hill, CT; O. Alekna, Miami Beach, FL; Jadvyga Tvardauskaitė, La Grange, IL; D. Panaras, Orland Park, IL; Kazys Rutkauskas, Rockford, IL; Julius Raurinaitis, Glendale, CA; Antanas Pocius, Elizabeth, NJ; Adam Piesina, Chicago, IL; K. Kazlauskas, Gurnee, IL; kun. Rapolas Krasauskas, Putnam, CT; Regina ir Viliamas Vilkutaitis, Cleveland, OH; Marcelė Bytautas, Darien, IL; St. Vashkys; St. Pete Beach, FL; kun. Vytautas Gorinas, S. Beloit, IL; J. Jurkšaitis, Beverly Shores, IN.

11.00 dol. Alfonsas Gerčys, Belleville, IL; Stanley Drevinskas, Hartford, CT; Dalia R. Saulys, Chicago, IL; Vladas Paalksnis, Chicago, IL; Jonas Miglinas, Chicago, IL; Aurelija Balašaitienė, Richmond Hts., OH; Mindaugas Putrimas, Toronto, Ont., Kanada; Algirdas A. Jonušaitis, Villa Park, IL; Jonas Kemeza, Waterbury, CT; Adolfas Lingis, Great Neck, NY; A. Navardauskas, Portage, IN; Fr. Sapalas, Lemont, IL; Jadvyga Skvarcius, Chicago, IL; Petrutė Pliskaitis, Newark, NJ;

Kiekviena auka prailgina lietuviško dienraščio, vienintelio dar pasilikusio svetimuose kraštuose, gyvybę. Dėkui!

UKRAINOJE — KATALIKŲ TV

Ukrainos rytų apeigų Katalikų Bažnyčia kartu su Kolomijos srities valdžia kuria bendrą vietinę televizijos stotį.

Jos pagrindinis tikslas — skleisti dorovės principus, neprieštaraujančius Bažnyčios doktrinai. Eterio laiku žadama dalintis ir su Pravoslavų Bažnyčios tikinčiaisiais.

Gyvenimo kelionėje pavargę, Sugrįžtame į Viešpaties Namus...

A.†A.

Mokyt. JUOZAS SENKUS

Ilgai kentėjęs, po sunkis ligos mirė 1995 m. rugpjūčio 9 d., sulaukęs 84 metų.

Gimė 1911 m. kovo 10 d., Vilkaviškio apskrityje, Moskabūdžių kaime. Amerikoje išgyveno 45 m.

Nuliūdę liko: giminės Lietuvoje, draugai JAV-bėse.

Velionis pašarvotas pirmadienį, rugpjūčio 14 d. nuo 8:30 v. ryto iki 9:30 v. ryto Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (prie Derby Rd.).

Laidotuvės įvyks rugpjūčio 14 d., pirmadienį. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **draugai ir giminės.**

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba 708-257-6667.

A.†A.

ELZBIETA TIŠKEVIČIŪTĖ PETRIKONIENĖ

Gyveno Woodbine, Iowa, anksčiau Omaha, Nebraska.

Mirė 1995 m. liepos 27 d., sulaukusi 85 metų.

Gimė Lietuvoje, Skakių miestelyje.

Po gedulingų šv. Mišių velionė buvo palaidota Woodbine kapinėse.

Nuliūdę liko: vyras dr. Juozas Petrikonis, dukterys — Marija Love, gyv. Ft. Worth, TX, Regina Makaitienė, gyv. Omaha, NE ir anūkas Darius Makaitis. Taip pat liko vyro brolis Viktoras Petrikonis, gyv. Floridoje ir vyro sesuo Albina Ružauskienė, gyv. Lietuvoje.

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.

Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID

FUNERAL DIRECTORS
and EUDEIKIS FUNERAL HOME

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS

FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71 ST.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK 16600 S. OAK PARK AVE.
ALL PHONES
CHICAGO **1-312-476-2345**
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Beverly Shores, IN, Lietuvių klubo rengiama vasaros šventė jau čia pat, už kelių dienų — rugpjūčio 20 d., 1 val. popiet. Gamtos grožybėmis ir gėlynais papuoštas Stankūnų restorano sodas laukia daug svečių. Visus vilioja Michigan ežero maudyklės, vėsuma, mėlynių uogų laukai. Beverly Shores gyventojai pasižymi drąsa ir nepabūgs grasinančių karščių. Jie gausiai dalyvavo dienraščio „Draugo" gegužinėje, o dabar kviečia savo visus draugus į ruošiamą vasaros šventę. Energingasis klubo pirmininkas Vytautas Peseckas ir visa valdyba ruošia svečiams daug staigmenų. Bus dainų, poezijos, meilės (tik draugiškos), mėlyno dangaus (reikia tikėtis) ežero simfonijos muzikos. Reikia tik svečių.

Niekada ne per vėlu pradėti sportuoti, ypač jei mankšta neša naudos ne tik sau, bet ir kitiems. „Saulutė", Lietuvos vaikų globos būrelis, kviečia visus į talką krauti į sunkvežimį siuntinius vargstantiems vaikučiams Lietuvoje. Renkamės šeštadienį, rugpjūčio 19 d., 9:30 val. r., Pasaulio lietuvių centre, apatinėje mašinų pastatymo aikštelėje. Nuoširdžiai iš anksto dėkojame visiems, kurie nepagailės paaukoti valandėlę brangaus laiko šiam kilniam tikslui.

Ateitininkų namų gegužinė bus rugpjūčio 13 d., sekmadienį — taigi jau rytoj — Ateitininkų namų pavėsingame sode. Nors žadamas karštas oras, bet ąžuolų šešėliai visus lankytojus globos nuo kaitros, šeimininkės vaišins, „šeimininkai" gaivins šaltais gėrimais. Atvykite ir atsigaivinkite.

Laivu „Spirit of Chicago" rugpjūčio 19 d., šeštadienį, nuo 11:30 val.r. iki 1:30 val. popiet bus reta proga papiginta kaina paplaukioti po žavųjį Michigano ežerą, pavalgyti priešpiečius laive, pasigrožėti ežero pakrantėmis, grojant muzikai. Kuriems tokia atvangos valandėlė įdomi, kviečiame nedelsiant užsisakyti vietą telefonu pas Angelą (312) 778-4542 vakarais, arba pas Sabiną (708) 573-0066. Išvyką ruošia Amerikos Lietuvių Romos Katalikių moterų sąjunga suvažiavimo proga.

Edmundas ir Aušra Šilkaitis, Pacific Palisades, CA, už „Draugo" laimėjimo bilietėlius, atsiuntė 110 dol. Ta ištiesta pagalbos ranka yra labai brangi ir reikalinga, nuoširdžiai dėkojame laikraščio rėmėjams už dosnią dovaną.

x **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — tel. (312) 847-7747.**

(sk)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo")
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje", rugpjūčio 16 d., trečiadienį, 2 val. popiet, mokytoja **Ritonė Rudaitienė,** tik sugrįžusi iš Lietuvos, pasidalins įspūdžiais, parodys vaizdajuostę „Amerikos mokytojai — Lietuvos mokykloms". Vaizdajuostė yra iš vasaros A.P.P.L.E. kursų Lietuvoje. Po to pabendravimas ir pietūs. Visi kviečiami ir laukiami. Atvykite!

Visuotinis trimetinis suvažiavimas — Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio ir Maž. Lietuvos fondo vyks Čikagoje, Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus patalpose, š.m. rugsėjo 2 ir 3 d. Numatyta gana plati programa, todėl visi sveikinimai ir pranešimai pageidaujami raštu. Visi mažlietuviai ir Maž. Lietuvos bičiuliai kviečiami dalyvauti. Informacijoms kreiptis į Ramūną Buntiną, 908 Rob Roy Place, Downers Grove, Il 60516, USA. Tel. (708) 969-1316.

Dail. Feliksas Daukantas (dešinėje) su režisierium Povilu Gaidžiu Vilniuje. Jie abu ilgesnį laiką viešėjo ir Čikagoje.

Nuotr. **Ed. Šulaičio**

x **A.a. R. Genčiaus atminimui** Goodman Equipment Corporation paaukojo **$50** Lithuanian Mercy Lift. Nuoširdžiai dėkojame už auką.

(sk)

x **A.a. Prano Nenio atminimui** žmona ir artimieji paaukojo **$100** Lithuanian Mercy Lift. Nuoširdžiai dėkojame V. ir A. Karaičiams, K. Balzarienei, A. ir V. Bigeliams ir M. Nenienei. Reiškiame užuojautą poniai Marijai Nenienei.

(sk)

x **Dėmesio! Čikagos Šaulių Rinktinė** rengia gegužinę, kuri įvyks šių metų rugpjūčio 13 d. — sekmadienį, Šaulių namuose. Pradžia 12 val. Geras maistas, gera muzika, turtinga loterija. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

(sk)

x **Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos** ir kitų kraštų. Kreiptis: **A. Lauraitis, A & L Insurance Agency.** Dėmesio! **Naujas adresas: 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Park, IL 60805-2325. Tel. 708-422-3455.**

(sk)

x **JAV LB Kultūros Taryba,** stengdamasi padėti įvairiems lietuvių telkiniams sustatyti programas švenčių, minėjimų, kultūrinių vakaronių bei kitų įvairių progų, sudarinėja sąrašus asmenų, kurie galėtų dalyvauti pasirodymuose. Prašome paskaitininkus, aktorius, dainininkus, instrumentalistus, ansamblius bei kitus menininkus atsiųsti savo arba siūlomų asmenų vardus, adresus ir telefonus bei pažymėti jų specialybes: **Laima Žliobienė, 1500 Lake Shore Dr. So.,Barrington, IL 60010, tel. 708-381-3772.**

(sk)

Didelis susidomėjimas tarptautiniu liaudies festivaliu, kurs vyks Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski, rugpjūčio 19 d., šeštadienį, nuo vidurdienio iki 6 val. vak. Daug etninių grupių dalyvaus programoje. Savo tautinius šokius šoks graikų „Orfejus" grupės šokėjai, lenkų „Vesioly Lud", airių Tully mokyklos mokiniai, meksikiečių tautinių šokių ansamblis ir kiti. Prieš trisdešimt metų Lietuvių kultūros muziejus buvo etninių renginių centras Čikagoje. Ir dabar daug įdomių staigmenų laukia atsilankysiančių į šį margą, įvairų, tarptautinį liaudies festivalį. Ypač patariame nusivesti savo jaunąją kartą. Tai „pigus" būdas pakeliauti po pasaulį, neišvykstant iš Čikagos.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos biuletenyje (rugpjūčio 6 d.) skelbiama, kad moterystės sakramentui ruošiasi Marija Aldona Končiūtė su Harry Joseph Bereckiu ir Lyana Marija Ancevičiūtė su Andrium Kubilium.

Vincas Kolyčius kalbės tema „Krikščionybės 2000 metų jubiliejus ir mes" Ateitininkų studijų dienose rugsėjo 2 d. Dainavoje, Manchester, Michigan.

x **„Lithuanica" futbolo komanda** rengia turnyrą **rugpjūčio 19 d., šeštadienį,** Pasaulio lietuvių centro aikštėje, Lemont, IL. Pradžia 11 val. ryto. Vaišės 12 val., smagi A. Augustaičio muzika 3 val. p.p. Visus atsilankyti maloniai kviečia valdyba.

(sk)

x **Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų** namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959** arba **(708) 425-7161.**

(sk)

x **Baltic Monuments, Inc.,** 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. **Tel. (312) 476-2882.** Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

(sk)

x **Juozas Bacevičius** patarnaus namų, apdraudų, „income tax" reikalais ir gaunant vairavimo teises. **Casa Blanca R.E., 6529 S. Kedzie, Chicago, IL, tel. 312-434-7085.**

(sk)

x **Maironio Lituanistinė mokykla** Lemonte ieško sekretorės, kuri tvarkytų visus mokyklos raštinės reikalus ir galėtų atspausdinti mokytojų paruoštus darbus. Reikia mokėti mašinėle rašyti ir kompiuteriu naudotis. Valandos mokslo metų šeštadieniais nuo 8:30 v. ryto iki 1:30 v. p.p., taip pat gali būti darbų, kuriuos reikia savaitės bėgyje atlikti. Susidomėję prašome kreiptis pas **Marių Kasniūną, vakarais (708) 403-4988.**

(sk)

SUNKIAI SUSIRGO DAIL. FELIKSAS DAUKANTAS

Iš Vilniaus telefonu sužinota, kad sunkiai serga dail. Feliksas Daukantas, šių metų vasario 6 d. šventęs savo 80-jį gimtadienį ir ta proga surengęs savo jubiliejinę parodą. Ta paroda (daugumoje sudaryta iš gintaro dirbinių), buvo gerai įvertinta, o pats dailininkas, kuris buvo Dailės instituto (vėliau Dailės akademijos docentas), gavo garbės profesoriaus titulą.

F. Daukantas buvo vienas pirmųjų Lietuvoje, kurie kūrė pritaikomąją ir pramoninę dailę: jis nuo 1961 m. vadovavo Dailės instituto Vilniuje pramonės gaminių modeliavimo katedrai. Jo didžiausi sugebėjimai pasireiškė gintaro srityje, nors daug dirbo su metalu ir oda, o taip pat paruošė nemaža proginių ženkliukų, medalių, emblemų ir kt.

Yra įdomu, kad dail. F. Daukantas gimė 1915 m. Cicero miestelyje (tuo metu jis buvo labai mažas), prie Čikagos. Čia jis išgyveno tik 12 metų, o tada kartu su tėvais ir kitu broliu grįžo atgal į Lietuvą, kur gyveno visą laiką. Jis savo gimtinę Cicero buvo aplankęs tik vieną kartą — 1992 m. vasarą, kuomet taip pat šiek tiek pakeliavo po Ameriką. Čia jis atvyko su JAV užsienio pasu, kurį gavo JAV ambasadoje Vilniuje. Per pora mėnesių pamatė savo gimtinę, bet tuoj pat grįžo atgal į Vilnių, kur ne tik pats išsimokslino, bet kartu su žmona Genovaite užaugino tris vaikus (dvi dukras ir sūnų).

Pažymėtina, kad prieš pereinant į dailės sritį, jis yra baigęs Lietuvos karo mokyklos 20-ąją laidą, kuri yra paskutinė nepriklausomos Lietuvos laikotarpyje. Todėl ir, būdamas Amerikoje, jis dar turėjo progą susitikti su čia patekusiais šios laidos tebegyvais nariais. Tie susitikimai jam priminė jaunystę ir buvo vieni įdomiausiųjų šiame krašte.

Buvę tos laidos bendrakursiai bei kiti gausūs dail. F. Daukanto pažįstami savo kolegą gali pasiekti šiuo adresu: F. Daukantas, A. Jakšto 13-5, Vilnius. Jo telefonas: 62-49-46. Bet kokia žinia nuo draugų ir pažįstamų palengvins sunkias ligos dienas.

E. Šulaitis

x ***TRANSPAK praneša:*** „Kiekvieną mėnesį Lietuvoje įvyksta daugiau kaip 300 kelių eismo nelaimių, kurių metų žūsta arba sužeidžiami daugiau kaip 400 žmonių, iš jų apie 80 vaikų". **Siuntiniai ir komercinės** siuntos į **Lietuvą.** Maisto siuntiniai. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x **Marija G. Radzevičienė,** Glen Ellyn, IL, globoja našlaitę Sigutę Lietuvoje. Pratęsdama našlaitės metinį globos mokestį, atsiuntė **$150.** Dėkojame! **„Lietuvos našlaičių globos" komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.**

(sk)

x **Vanda Prunskienė,** Oak Lawn, IL, paaukojo **$1000** vienos mokyklos mokinių pietums Lietuvoje metams. Alkanų Lietuvos vaikų vardu dėkojame! **„Lietuvos Našlaičių globos" komitetas.**

(sk)

x **Prieš užsisakydami paminklą,** aplankykite **St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St.** Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. **Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335.**

(sk)

Pasaulio lietuvių centro garsiosios šeimininkės ruošiasi gegužinei, kuri bus rugpjūčio 20 d., sekmadienį, tuoj po šv. Mišių Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje. Iš kairės: Irena Garunkštienė, Zita Dapkienė, Elena Jasinevičienė, Elė Motušienė ir Birutė Trinkienė.

Nuotr. **Vytauto Jasinevičiaus**

JONO IR ONOS (PRIŽGINTAITĖS) MOTIEJŪNŲ FONDAS LIETUVOS NAŠLAIČIAMS

Vasaros metu daug mūsų žmonių atostogauja — poilsiauja. Ir atrodo, kad darbas turėtų sustot, tačiau Socialinės tarybos raštinės darbų eigoje tų atostogų nesijaučia, — darbų visokių, kiek tik nori. Paštininkas atneša laiškus. Adresuotas laiškas „Lietuvos našlaičių globos" komitetui. Ir skaitome: „Ponų Kazimiero ir Genovaitės Trečiokų, gražaus pavyzdžio paskatinti, norime ir mudu įsteigti panašų „Jono ir Onos (Prižgintaitės) Motiejūnų fondą" Lietuvos našlaičių šalpai iš gausimų palūkanų." Priedas 10,000 dol.

Džiugu, graudu ir miela, kad mūsų žmonės, išeivijos lietuviai yra tokie geri, supranta žmonių vargą ir stengiasi Lietuvai ir vargstantiems lietuviams — vaikams — našlaičiams padėti. Juk visi žinome, kad vaikai yra tautos pagrindas ir jos ateitis. Ir mūsų išeivijos lietuviai stengiasi jiems, kiek išgalės leidžia, padėti.

Kas tie geri žmonės, Motiejūnai iš Arizonos?

Ona Prižgintaitė-Motiejūnienė, Lietuvoje baigė akušerių mokyklą ir tuo pačiu metu Kaune, Vytauto Didžiojo universitete studijavo Lietuvos istoriją. Karo audrom atbloškus ją į Vokietiją, Heidelbergo universitete studijavo visuotinę istoriją ir meną. Išemigravo į Australiją.

Jonas Motiejūnas iš Lazdijų, VDU studijavęs elektroniką, Vokietijoje, Braunschweigo aukšt. technikos mokykloje, gavo elektros inžinieriaus diplomą. Su pirmuoju transportu emigravo į Australiją.

Jonas ir Ona 1948 m. sukūrė šeimą, susilaukė keturių dukrų, ir po 11 metų gyvenimo Australijoje pasisekė jiems persikelti į Ameriką. Atvykę į Ameriką, gyveno Los Angeles, CA, kur Jonas Motiejūnas dirbo kaip inžinierius įvairiose įmonėse, ilgiausia Hughes Aircraft bendrovėje. Užaugino ir išmokslino savo keturias dukras — Ramunę, Eglutę, Rūtą ir Birutę. Visos baigusios universitetus — viena Paryžiuje, kita Havajuose, Šiaurės Californijoje. Visos dukros sukūrė šeimas, o tėvai džiaugiasi keturiais vaikaičiais. Išėję į pensiją, Motiejūnai persikėlė į Arizoną. Abu Motiejūnai visą laiką buvo aktyvūs visuomeniniame lietuviškame gyvenime — tai susipratę kultūringi lietuviai, kuriems labai rūpi Lietuvos reikalai, o taip pat supranta ir išeivijos lietuvių darbų reikšmę, apimtį, prasmę. Jie priklauso ateitininkams, Lietuvių Bendruomenei, visur ir visada aktyviai jungiasi į lietuviškus darbus. Lietuvių fonde įkūrė 10,000 dol. fondą lietuviams studentams sudaryti sąlygas mokytis. O dabar įkūrė 10,000 dol. fondą Lietuvos našlaičiams remti. Džiugu, kad mes turime žmonių, kuriems rūpi lietuvių gyvenimas tiek čia Amerikoje, tiek Lietuvos, ir jos žmonių ateitis. Kol mes turėsime tokių žmonių, kaip Trečiokai, Motiejūnai ir panašūs, galime tikėtis gražia ir laiminga Lietuvos ateitimi.

O „Lietuvos našlaičių globos" komitetas pasižada tvarkingai ir atsakingai globoti „Jono ir Onos (Prižgintaitės) Motiejūnų fondą" ir padėti reikalingiems našlaičiams užaugti atsakingais ir vertais žmonėmis.

Lietuvos našlaičių ir komiteto vardu dėkojame O. ir J. Motiejūnams už jų tokią didelę dovaną — auką Lietuvos žmogui.

Birutė Jasaitienė

Jonas ir Ona Motiejūnai.

IŠ ARTI IR TOLI

A.a. Ona Bulaitienė, mirusi š.m. liepos 29 d. Londone, Anglijoje, sulaukusi 93 metų amžiaus. Velionė buvo gausios šeimos motina: septyni sūnūs ir keturios dukterys. Sūnus Jonas Vytautas Bulaitis yra arkivyskupas ir nuncijus Pietų Korėjoje bei Mongolijoje. Duktė Kazimiera yra seselė vienuolė. Kitos dukterys buvo mokytojos.

LIETUVIŲ BIOGRAFIJOS VOKIEČIŲ ENCIKLOPEDIJOJE

Galerijos išleistos, Algimanto Kezio parašytos ir suredaguotos knygos, talpinančios Amerikoje gyvenančių lietuvių veikėjų biografijas („Faces of Two Worlds", „Lithuanian Artists in North America", „Ona Dokalskaitė", „The Art of Viktoras Petravičius", „Mykolas Paškevičius") atkreipė vokiečių enciklopedinės leidyklos K. G. Saur Verlag GmbH & Co. dėmesį. Šios leidyklos ruošiamoje Baltų biografijų archyvo laidoje bus įtrauktos žymesniųjų Amerikoje gyvenančių lietuvių biografijos, paimtos iš minėtų Galerijos knygų. Biografijos bus įrašytos į mikrofilmus, platinamus svarbesnėse pasaulio bibliotekose. Mikrofilmų laida pasirodys dar šiais metais ir vadinsis „Baltic Biographical Archive (BaBa").

NAUJA KLUBO DIREKTORĖ ST. PETERSBURGE

St. Petersburg, FL, Lietuvių klubo valdybos posėdyje, birželio mėn. 20 d. Kleofa Gaižauskienė buvo patvirtinta naujose klubo direktorės pareigose. Sveikiname naują direktorę.

Laikinai ėjusiai šias pareigas Angelei Karnienei klubo valdyba ir direktoriai dėkoja už jos rūpestį ir įdėtą darbą.

Adolfas Venskus, Lietuvos ambasadorius prie NATO ir Europos sąjungos parlamento Strasburge ir toliau eina šias pareigas, besirūpindamas Lietuvos įstojimu į šias institucijas.